...ସ୍ଥିତ ଥାଇବା ମାତ୍ରେ କମିଶନର ଏବଂ କଲେକ୍ଟରମାନେ ନୌକାରେ ଚାଉଳ ଇତ୍ୟାଦି ଖାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇ ଏବଂ ପାନୀୟ ଜଳ ନିମନ୍ତେ ପୁଷ୍କରଣୀ ଓ କୂଅ ମାନ ପରିଷ୍କାର କରାଇ ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରାଣରକ୍ଷା କଲେ। ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ଫଣ୍ଡରୁ ଅଧଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଏବଂ ... ପ୍ରକାଶେ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା କମିଶନର ସାହେବଙ୍କ ହାତରେ ଜମା ଯାଇଅଛି ଏବଂ ଲୋକଙ୍କ ଘର ନିର୍ମାଣର ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଛଣ କାଠ ବେତ ପ୍ରଭୃତି ଜଙ୍ଗଲରୁ କାଟିନେବାର ... ଦୁଇମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧା ଖଜଣା ଦିଆଯାଇଅଛି। ସୁଖର ବିଷୟ ଯେ କୌଣସି ପୀଡ଼ାର ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଉପସ୍ଥାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଯାହା ଅଛି ତାହା ଯଥେଷ୍ଟ ଜଣାଯାଏ। ଚିରସ୍ଥାୟୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୀ ମହାଲରେ ସ୍ୱଜମ ଖଜଣା ଦିଆଯାଇ ନ ପାରେ ମାତ୍ର ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ସ୍ଥାନବିଶେଷରେ ଲାଟବନ୍ଦୀ ସ୍ଥଗିତ ରଖିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଗ୍ରାହ୍ୟ ହୋଇପାରେ। ସରକାରୀ ଘରମାନ ମରାମତ କରିବାରେ ପ୍ରାୟ ୨୭ ହଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବ। ବନ୍ଦରର କ୍ଷତି ୭୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ହେବ ଏବଂ ତହିଁମଧ୍ୟରେ ଏଡା ଲୁବେ- ... ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୩୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦରକାର ... ଶେଷରେ ମାନ୍ୟବର ମହୋଦୟ କହୁଅଛନ୍ତି ... ବନ୍ୟାପୀଡ଼ିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ସହିଷ୍ଣୁତା ଏବଂ ସାହାସ ଏବଂ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ତତ୍ପରତା ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟତାର ଉତ୍ତମ ପରିଚୟ ଦେଇଅଛନ୍ତି।

—※—

ପ୍ରୀତି ମେଳଣ।

ବାବୁ ଅକ୍ଷୟକୁମାର ଘୋଷ ନରସିଂହପୁରକୁ ... ଙ୍କ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଏ ସ୍ଥାନ ତ୍ୟାଗ କରି ଯାଉଥିବା ଉପଲକ୍ଷରେ ଏଠା ଯନ୍ତ୍ରାଳ ... କର୍ମଚାରୀମାନେ ଆପଣାର ମନୋଭାବ ... କରି ତାଙ୍କୁ ବିଦାୟ ଦେବା କାରଣ ଗତ ... ବାର ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଏହି ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ... ହୋଇ ବାବୁ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଏକ ଅଭିନନ୍ଦନ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଅକ୍ଷୟ ବାବୁ ଦଶବର୍ଷକାଳ ଏଠା କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖା ଶୁଣା ... ସେମାନଙ୍କୁ ଯଥା ନିୟମରେ ପରିଚାଳନ ... ତାଙ୍କର ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇଥିବା ... ମିଳନର ପ୍ରଧାନ କାରଣ। ଆପଣାର ... ବନ୍ଧୁକୁ ମନୋଭାବ ବ୍ୟକ୍ତ କରି ବିଦାୟ ... ଅବଶ୍ୟ ସୁନ୍ଦର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ ଏବଂ ଅମ୍ଭେମାନେ ଅନେକ ସମୟରେ ଏହିପରି ମିଳନମାନ ଦେଖି ପରମ ଆପ୍ୟାୟିତ ହୋଇଅଛୁଁ। ଏ ମିଳନର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଏହିକି ଯେ ଅଧୀନସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ବିଚ୍ଛେଦଜନିତ ଆପଣାର ମର୍ମବେଦନା ଦେଖାଇବାକୁ ସ୍ୱତଃ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇ କର୍ମଚାରୀମାନେ ବାବୁ ମହାଶୟଙ୍କୁ ଏବଂ ତାଙ୍କର କତିପୟ ଆତ୍ମୀୟ ଲୋକଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା କରିଥିଲେ। ସଭାସ୍ଥଳରେ ନୃତ୍ୟ ଗୀତାନ୍ତର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୀତଗୁଡ଼ିକ ଗାୟନ ହୋଇଥିଲା। ଅଭିନନ୍ଦନପତ୍ର ଯଥାରୀତି ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ପରେ ବାବୁ ମହାଶୟ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଆପଣାର ମନୋଦୁଃଖ ଜଣାଇ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ବିଦାୟ କାଳଟି ଅବଶ୍ୟ ଅତୀବ ଦୁଃଖଜନକ। ଯାହାହେଉ, ଅଳ୍ପବେତନଭୋଗୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଆସାରକ ସମସ୍ତ କଥା ଛାଡ଼ି ଯେ ଏଭଳି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ସୁନ୍ଦରରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କଲେ ଏହା ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଅତୀବ ପ୍ରଶଂସାଜନକ ଅଟଇ। ସନ୍ଧ୍ୟାଠାରୁ ସ୍ୱଳ୍ପ ଦ୍ୱିପ୍ରହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଠକ ହୋଇ ନୃତ୍ୟଗୀତାନନ୍ତର ବାବୁ ମହାଶୟଙ୍କ ସହିତ ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଭୋଜନ କରି ସେସ୍ଥଳରୁ ବିଦାୟ ହୋଇଥିଲେ। ଅକ୍ଷୟ ବାବୁ ପଦୋନ୍ନତି ଲାଭ କରି ବିଦେଶ ଯାଉଥିବା ଅବଶ୍ୟ ଅତୀବ ସୁଖର ବିଷୟ ଏବଂ ତାହାହିଁ ବିଚ୍ଛେଦଜନିତ ଦୁଃଖର ଏକମାତ୍ର ସାର୍ଥକତା। ଭରସା କରୁଁ ଯେଉଁ ଗୁଣାବଳୀରେ ଭୂଷିତ ହୋଇ ସେ ପଦୋନ୍ନତି ଲାଭ କଲେ ସେହି ଗୁଣମାନ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଦେଖାଇ ସେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଗାଢ଼ତର ଉନ୍ନତି ଲାଭ କରି ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ନେହଭାଜନ ହେବେ।

ଗୀତ।

... ବାବୁ ଅକ୍ଷୟକୁମାର, ତେଜି ଯିବ ଦେଶାନ୍ତର,
କା ଆଗେ କହିବୁଁ ଆଉ ଅଭାବ ସବୁ ଆମ୍ଭର
। ଘୋଷା। ଦଶବରଷ ଅଧିକ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଭିଭାବକ, ହୋଇ ଚିହ୍ନି ପାରିଥିଲ ଯେରୂପ ଅବସ୍ଥା ଯାର। ୧। ... ମାନଙ୍କର ଦୁଃଖମାନ କରୁଥିଲୁଁ ନିବେଦନ, ବନ୍ଧୁଭାବେ ତୁମ୍ଭଆଗେ ନ ରଖି ମନରେ ଡର। ... ଯେତେକ ଦୋଷ, ହେଉଥିଲା ପରକାଶ, କ୍ଷମାଗୁଣେ କ୍ଷମୁଥିଲ ଯେ ଅଟେ ଯେଉଁ ଉଚିତ। ୨। ଅସମୟବେଳେ ଧନ, ଧାରେ କରୁଥିଲ ଦାନ, ସେଥିହ ସ- ହେଉଥିଲା ନାନାବିଧ ଉପକାର। ଅମ୍ଭେ ସବ କର୍ମଚାରୀ ତୁମ୍ଭରୂପାର ଭଖାଇ, ନ ଯିବ ମନ, ପାସୋର, ମାଇଁ ନଇହିଦସର। ୩। ଜଗତ ... ହର, ତୁମ୍ଭ ଇଷ୍ଟମାନ ହର, ବାଧା ବିଘ୍ନ ବିନାଶ ପ୍ରସନ୍ନ ଚିତ୍ତେ ଶଙ୍କର। ୪।

ଅକ୍ଷୟକୁମାର ଘୋଷ ବାବୁ ମହାଶୟ। ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟେ ଯାଉଥାଇ, ଲଭ ତୁମ୍ଭେ ଜୟ। ଘୋଷା। ତବ ନେତ୍ରଦ୍ୱୟ ଗୁଣ, ସତତ ହେଉ ବର୍ଦ୍ଧନ, ସଦା ସହାୟ ହେଉନ୍ତୁ ପ୍ରଭୁ ଦୟାମୟ।୧। ଦୁରପଦେ ... ସର୍ପଦଣ୍ଡ, ଭଲେ ସ୍ୱକ୍ଷିଦ୍ଧି ହେବ ନ ଲଭିବ ଭୟ।୨। ଏ ସଂସାରେ ସାର ଧନ, ସଦା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପାଳନ, ଇହା ପରେ ଅଟେ ସୁଖ ଜାଣ ଟା ନିଶ୍ଚୟ।୩। ସଦା ମାୟା ମୋହଗ୍ରସ୍ତ, ହୋଇ ମନ ହୋଏ ତ୍ରସ୍ତ ଚିନ୍ତିଲେ ଚିତ୍ତେ ଅଦ୍ଭୁତ ତାହା ପାଏ ଲୟ।୪। କାହାକୁ ଭୁଲ ନ ମଣ, ସର୍ବଘଟେ ନାରାୟଣ, ଜାଣି କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ନ ଘଟିବ ଅପଜୟ।୫।

———

ଓଡ଼ିଶା ସନ ୧୮୯୬।୯୭ ସାଲରେ।

ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗର ସନ ୧୮୯୬।୯୭ ସାଲର ସାଧାରଣ ବାର୍ଷିକ ବିବରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାନ୍ୟବର ଲଫ୍ଟେଣ୍ଟଗଭର୍ଣ୍ଣରଙ୍କର ଯେଉଁ ମନ୍ତବ୍ୟ ବାହାରିଅଛି ତହିଁରୁ ଜମିଦାରଙ୍କ ବିଷୟ ଏଥି ପୂର୍ବେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁଁ। ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ସଂକ୍ଷେପରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁଁ।

କମିଶନର ସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମମାନେ ଗସ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦ୍ୱାରା ଦେଶରେ ସଞ୍ଚିତ ଥିବା ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟର ଯେଉଁ ଇଷ୍ଟିମେଟ କରିଥିଲେ ତାହା ନିତାନ୍ତ ଅଶୁଦ୍ଧ ହେଲା। ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛି ଯେ ଏପ୍ରକାର ସମ୍ବାଦ ସଂଗ୍ରହ କରିବାର ଉପଯୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ନାହିଁ ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି ଏହି ଅଭାବ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ପଟୁଆରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଥାଏ ତେବେ ତାହା ଅନେକ ପରିମାଣରେ ସଙ୍ଗତ ହେଲେ ହେଁ ତାହାଙ୍କର ସନ୍ଦେହ ଅଛି। ସ୍ଥାନୀୟ ହାକିମମାନେ ବାସ୍ତବରେ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ନିଅଣ୍ଟ ହେବାର ଲେଖିଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ଉପଯୋଗି ବିବେଚନା କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କଲେ ଯେ ନିଅଣ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଅବଶେଷରେ ଘଟନାଦ୍ୱାରା ସେହି କଥା ପ୍ରମାଣ ହେଲା। ଓଡ଼ିଶାରେ ସର୍ବଶୁଦ୍ଧା ୬୪ ଇଞ୍ଚ ବୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ସାଧାରଣ ପରିମାଣରୁ ପ୍ରାୟ ୪ ଇଞ୍ଚ ଅଧିକ ଥିଲା ମାତ୍ର ଏହି ସମସ୍ତ ଜଳ ଜୁନ ଜୁଲାଇ ଏବଂ ଅଗଷ୍ଟମାସରେ ହୋଇ ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସ ଶେଷ ଭାଗରୁ ଏକା-

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

402

ବେଳେ ଛାଡିଯିବାରୁ ଧୋଇ ଓ ମରୁଡିରେ ହୁଅନ୍ତ ଖାଇବ ଓ ରବିଫସଲ ଆଠପଣରୁ ଅଧିକ ଅଣ୍ଡ ହେଲା । କେବଳ କଯା ଓ ଛାଡ଼ୁଅ ଧାନ ବାଇ ଫଣ ହୋଇଥିଲା । ପୂର୍ବ ଦୁଇବର୍ଷର ଫସଲ ନ୍ୟୁନ ଥିବାରୁ ଲୋକେ ସେପ୍ଟମ୍ବର ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ନକଷ୍ଟରେ କବାନ୍ଦ ହୋଇ ଗଲେ ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି ବ ଅକ୍ଟୋବରମାସରୁ ଶସ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ବଙ୍ଗଲା ଓ ବହାରର ଦର ସାମାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହଇ ହେଲା ଏବଂ ଉଦ୍ଧାସ୍ତୁ ବଜା ଆସୁବାକ ଲୋକ, କ୍ଷୁଦ୍ରଶ୍ରେଣୀ ମୂଲିଆ ଏବଂ ଭିକ୍ଷାଜୀବୀଙ୍କର କଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ରେଲ ପଥ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବାଉନ୍‌ମାସ୍ତ୍ରସ୍ ଓ ଜିଲ୍ଲା ବୋରଡ ଏଣ୍ଡକାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ମୂଲ ଲାଗି ଅନେକ ନିର୍ବାହ ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାର ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଂଶ ଛଡା ଅନ୍ୟ କୌଣସିଠାରେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଫିଟାଇବାର ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା ନାହିଁ । ସନ ୧୮୯୬ ସାଲର ମୃତ୍ୟୁ ସଂଖ୍ୟା ସନ ୧୮୯୫ ସାଲଠାରୁ ଅଧିକ ଥିଲେହେଁ (ବିଶେଷତଃ ବାଲେଶ୍ୱରରେ) ସନ ୧୮୯୪ ସାଲରୁ ଊଣା ଥିଲା । ମାତ୍ର ଓଲାଉଠା ଏବଂ ବସନ୍ତର ଉପଦ୍ରବ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ପୁରୀର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ଥିଲା । ବାଲେଶ୍ୱରଛଡ଼ା ସବୁ ମିଉନିସିପାଲିଟୀର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ରମଶଃ ଭଲ ଏବଂ ଜନ୍ମର ରେଜଷ୍ଟ୍ରି ଅଧିକ ଶୁଦ୍ଧରୂପେ ଲେଖା ହେଉଅଛି ।

ଧୋଇ ମରୁଡ଼ୀ ହେତୁର ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେହେଁ ଅଳ୍ପକଷ୍ଟ ଓଡିଶାରୁ ବାଧି ନାହି ଅନେକ ବିଷୟ ଏଥିର ସାକ୍ଷ ଦେଉଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହା ଘଟିଲେ ଲୋକେ କଷ୍ଟ ପାଉଥିବାର ବୋଲାଯିବ । ସେ ସମସ୍ତର ଅଭାବ ବରଂ ତହିଁର ବିପରୀତ ଦେଖା ଯାଏ । ଯଥା ସାମୁଦ୍ରିକ ବାଣିଜ୍ୟ ଏକଲକ୍ଷରୁ ଅଧିକ ବଢ଼ିଥିଲା ଅଥବା ସନ ୧୮୯୫।୯୬ ସାଲରେ ମ ୩୮୮୭୭୬୫ ଣ ସ୍ଥଳେ ସନ ୧୮୯୬।୯୭ ସାଲରେ ମ ୪୦,୮୬୦୯୭ ଦଣ ଶୁଳ୍କ ଉପାର୍ଜ୍ଜ ହୋଇଥିଲା । ଅପରାଧ ସଂଖ୍ୟା ୧୧୯୧୪ ରୁ ୧୨୯୩୫ ରୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଥିଲେହେଁ ସନ ୧୮୯୪ ସାଲଠାରୁ ଛୋଟ ଏବଂ ଚୋରି ଊଣା ଥିଲା ଏବଂ କେବଳ ବାକିମକଦମା ବଢ଼ିଥିଲା ନହୁବା କ୍ଲେସ ଇତ୍ୟାଦି ଊଣା ଥିଲା । କଟକ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ଭୂମି ଖଜଣା ସନ୍ତୋଷ ଜନକରୂପେ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା କେବଳ ପୁରୀରେ (ସମ୍ଭବତଃ ଅଧିକ ଧୋଇ ହେବାରୁ) କିଛି ଊଣା ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ଯେମନ୍ତ ଖୋରଧା ଖାସମହାଲର ଆଦାୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭଲ ହୋଇ ଥିଲା ଫଳତଃ ଅନ୍ୟ ତୁଳ ଜିଲ୍ଲାର ଖାସମହାଲ ଖଜଣା ଆଦାୟ ଊଣା ହୋଇଥିଲେହେଁ ହରବରରେ ଗତ ବର୍ଷଠାରୁ ମନ୍ଦ ନ ଥିଲା । ଅବକାରୀ ଖଜଣା ପୂର୍ବବର୍ଷ ୬୦୭୨୯୩ ଟଙ୍କା ସ୍ଥଳେ ଏବର୍ଷ ଟ ୬୨୭୭୬୫ ଙ୍କ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ବୃଦ୍ଧି ଅପୁ ଗଞ୍ଜାଇ ଭାଙ୍ଗ ଏବଂ ଦେଶୀ ମଦରେ ଘଟିଥିଲା ଷ୍ଟାମ୍ପ ଖଜଣା ଟ ୩୬୩୫୬୯ ଙ୍କା ସ୍ଥଳେ ଟ ୪୭୧୩୭୫ ଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକାଂଶ ବୃଦ୍ଧି କୋର୍ଟଫିସରେ ଘଟିଥିଲା ନଭୁବା ସାଧାରଣ ଷ୍ଟାମ୍ପ ବିକ୍ରୟ ଏବଂ ଦଲିଲ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରିର ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବ ବର୍ଷରୁ କିଞ୍ଚିତ ବଢ଼ିଥିଲେହେଁ ସନ ୧୮୯୪।୯୫ ସାଲରୁ ଊଣା ଥିଲା ଏଥିରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି କି ଦୁଇ ବର୍ଷ ହେଲୁ ହୁ ସମ୍ପତ୍ତିର ବନ୍ଧକ ବା ବିକ୍ରୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ନାହିଁ । ଏ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଅସଙ୍ଗତ ନୁହେ । ମସୁଡର ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବ ଓଡିଶା ନାନଦ୍ୱାରା ହୋଇ ଥିଲା କାରଣ ସନ ୧୮୯୫।୯୬ ସାଲରେ ମା ୧୬୩୬୬୬ ଣ ଜମିସ୍ଥଳେ ସନ ୧୮୯୬।୯୭ ସାଲରେ ମା ୬୦୫୬୦୦ ଣ ଜମିରେ ନାଲ ଜଳ ମଡ଼ା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଟ ୬୪୬୭୭୮ ଙ୍କା ଜଳକର ଆଦାୟ ହୋଇ ଥିଲା । ଫଳତଃ କୌଣସି ଦଗରୁ ବିଚାର କଲେ ଦେଖା ଯାଉଅଛି ଯେ ଫସଲ ହାନିଦ୍ୱାରା ଯେ ପରିମାଣ ଅନିଷ୍ଟର ଆଶଙ୍କା ଥିଲା ତାହା ଘଟି ନାହିଁ । ନାଲଜଳ ବିତରଣର ସୁବନ୍ଦୋବସ୍ତ ରେଲବାଟ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଖୋଇରେ ଲାଗିଯାଇଥିବା ନିଜ ଖଣ୍ଡିକ ଇତ୍ୟାଦି ମଗ୍ନମଣ୍ଡ ଏବଂ ଫସଲଣୀ ଖୋଲା ହେବୁ ବାଉନମାସ୍ତ୍ରସ ଓ ଜିଲ୍ଲା ବୋରଡର କାର୍ଯ୍ୟର ଆଧିକ୍ୟ ଏବଂ ଆମ୍ଭେମାନେ କହିବୁ ଯେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ମହଲୁମାନେ ଅନେକ ଲୋକ ଖଟଣି କରି ଧାନ ପାଇବା ତହିଁର କାରଣ ଅଟେ ।

ଫୁଲ ଫଳାଦିର ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ।

ଏ ନିଅରର ଏହି ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେବା ସେଠାରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଯାହା ପୁରସ୍କାର ଦେବାର ବର୍ତ୍ତିତ ହଇଅଛନ୍ତି ତହିଁର ତାଲିକା ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା ।—

(କ) ବଗିଚା ।

ଫୁଲ ।

---

୧ ଛଳ ବଗିଚାର ଘଣ୍ଟ ବସ୍ତରେ କୌଣସି ଭଦ୍ର ମହିଳା ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟରୂପେ ଝେବଲ ସଜାଇଲେ—ବିଶେଷ ପୁରସ୍କାର ।

୨ କୌଣସି ଭଦ୍ର ମହିଳା ନିଜ ବଗିଚା ଫୁଲରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟରୂପେ ତୋଡ଼ା ବାନ୍ଧିଲେ—ବିଶେଷ ପୁରସ୍କାର ।

ବୋଟାନି ଗଣ୍ଡରେ ପିଣ୍ଡଗ ଇଚ ବଜେସ୍କର ଫୁଲ—ବିଶେଷ ପୁରସ୍କାର ।

		୧ ମ ପୁରସ୍କାର	୨ ୟ ପୁରସ୍କାର
୩	ଫୁଲ ଗୁଣ୍ଡରେ ଛ ପ୍ରକାର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୋଲାପର ସଙ୍ଗ୍ରହ	ଟ ୩	ଟ ୨
୪	ଛ ପ୍ରକାର ସୁନ୍ଦର ତୋଳା ଗୋଲାପ ଫୁଲ	ଟ ୩	ଟ ୨
୫	ତୋଳା ବା ଗୁଣ୍ଡରେ ଏକା ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ କ୍ରୋଟନଥ ଗୋଲାପ	ଟ ୨	ଟ ୧
୬	ଗୁଣ୍ଡରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ବର୍ଣ୍ଣଲାଗି ଗଛ	ଟ ୪	ଟ ୩
୭	ପାନ୍ସିର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୁଣ୍ଡ	ଟ ୨	ଟ ୧
୮	ମିଗ୍ନୋନେଟର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୁଣ୍ଡ	ଟ ୨	ଟ ୧
୯	ଜାଷ୍ଟର ସିଅମର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୁଣ୍ଡ	ଟ ୨	ଟ ୧
୧୦	ପିଙ୍କ ଫୁଲର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୁଣ୍ଡ	ଟ ୨	ଟ ୧
୧୧	ମିଠା ମଟରର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ତୋଡ଼ା	ଟ ୨	ଟ ୧
୧୨	ପେଟୁନିଆର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ତୋଡ଼ା	ଟ ୨	ଟ ୧
୧୩	ପଦ୍ମର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ତୋଡ଼ା	ଟ ୨	ଟ ୧
୧୪	ଭର୍ବେନାର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ତୋଡ଼ା	ଟ ୨	ଟ ୧
୧୫	ଭର୍ବେନାର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୁଣ୍ଡ	ଟ ୨	ଟ ୧
୧୬	ସ୍ନାପଡ୍ରାଗନର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୁଣ୍ଡ	ଟ ୨	ଟ ୧
୧୭	କେଜାସର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସଙ୍ଗ୍ରହ	ଟ ୨	ଟ ୨
୧୮	କାର୍ଣ୍ଣେସନର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୁଣ୍ଡ	ଟ ୨	ଟ ୧
୧୯	ଫିଲ୍ଲୋକ୍ସମର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୁଣ୍ଡ	ଟ ୨	ଟ ୧
୨୦	ହେଲିଓଟ୍ରୋପର ତୋଳା ବା ଗୁଣ୍ଡରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ନମୁନା	ଟ ୨	ଟ ୧
୨୧	କ୍ରିସେନ୍ଥମର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ନମୁନା	ଟ ୨	ଟ ୧
୨୨	ଏଷ୍ଟରର ତୋଳା ବା ଗୁଣ୍ଡରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଛ ପ୍ରକାର ନମୁନା	ଟ ୨	ଟ ୧
୨୩	ଡିଏନ୍ଥସର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସଙ୍ଗ୍ରହ	ଟ ୨	ଟ ୧
୨୪	ସୁଜାଜର ଅମେରୋଣ୍ଟସର ଗୁଣ୍ଡରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସଙ୍ଗ୍ରହ	ଟ ୨	ଟ ୧
୨୫	ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜାତି ଫୁଲର ଗୁଣ୍ଡରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ନମୁନା	ଟ ୨	ଟ ୧

ବିଶେଷ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ—ଯେଉଁ ଭଦ୍ର ଲୋକଙ୍କ ବଗିଚାର ଗଛମାନ ଗୁଣ୍ଡରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଅଛନ୍ତି ପୁରସ୍କାର ପାଇ ପ୍ରତିଯୋଗୀ ହୋଇ ପାରିବେ ।

		୧ ମ ପୁରସ୍କାର	୨ ୟ ପୁରସ୍କାର
୨୬	ଦେଶୀ ଫୁଲ ଗଛର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସଙ୍ଗ୍ରହ	ଟ ୪	ଟ ୨

ଉପର ଲିଖିତ ଦ୍ରବ୍ୟମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟର ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିଲେ ବିଶେଷ ପୁରସ୍କାର ଦିଆ ଯାଇ ପାରେ ।

(ଖ) ବଗିଚା ।

ପନିପରିବା ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

୧ ମ ପୁରସ୍କାର—୨ୟ ପୁରସ୍କାର।

୧ ଭୂଣ୍ଡରେ ଯେ କୌଣସି ଛ ଜାତ ପଟ୍ଟ ଣୋଦ୍ଭିତ ପଟ୍ଟର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ ଟ ୫ ଟ ୩
୨ ଗାଳ କାଗଜ ପଟ୍ଟର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ ଟ ୫ ଟ ୩
୩ ଫର୍ନର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ ଟ ୫ ଟ ୩
୪ ବେଗୋନିଅର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ ଟ ୩ ଟ ୨
୫ କୋଲିଅସର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ ଟ ୩ ଟ ୨
୬ ମେଡନ ହେୟାର ଫର୍ନର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଦଣ୍ଡ ଟ ୨ ଟ ୧
୩ୟ ତଥା ଲିଖିତ ମେଡନ ହେୟାର ୨ୟ ତଥା ଲିଖିତ ଫର୍ନ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରି ନ ପାରେ।
୭ ପ୍ରଷ୍ଫୁଟିତ ଉର୍କିଡ଼ର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ ଟ ୫ ଟ ୩
୮ ଘଟୋପୋଡ୍ରିଅମର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ ଟ ୫ ଟ ୩

(ଗ) ବିଭାଗ।

ଇୟୁରୋପୀୟ ଶାକ ସବଜି।

୧ ମ ପୁରସ୍କାର—୨ୟ ପୁରସ୍କାର।

୧ ଶାକ ସବଜିର ସଂଗ୍ରହ ଟ ୫ ଟ ୩
୨ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କ ବଗିଚାରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଦଲ୍ଲା ଶାକ ସବଜିର ସଂଗ୍ରହ ଟ ୫ ଟ ୩
୩ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୋ ୩ ଟି ବନ୍ଧାକୋବି ଟ ୨ ଟ ୧
୪ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୋ ୩ ଟି ଫୁଲକୋବି ଟ ୨ ଟ ୧
୫ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୋ ୩ ଟି ଓଲକୋବି ଟ ୨ ଟ ୧
୬ [illegible] ଟ ୨ ଟ ୧
୭ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୋ ୭ ଟି ବିଟ ଟ ୨ ଟ ୧
୮ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୋ ୩୦ ଟି ମଟର ଛୁଇଁ ଟ ୨ ଟ ୧
୯ ସେଂର ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୋଲଆଳୁ (ପାହାଡ଼ିଆ ବା ଅମଦାନି) ଟ ୨ ଟ ୧
୧୦ ଏକଜାତୀୟ ଗୋ ୭ ଟି ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ବିଲାତି ବାଇଗଣ ଟ ୨ ଟ ୧
୧୧ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ବଳଦ ବାଇଗଣ ସଂଗ୍ରହ ଟ ୨ ଟ ୧
୧୨ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୋ ୭ ଟି ଲେଟୁସ ଟ ୨ ଟ ୧
୧୩ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ସଂଗ୍ରହ ସିଲେରି ଟ ୨ ଟ ୧
୧୪ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଗୋ ୭ ଟି ଗାଜର ଟ ୨ ଟ ୧
୧୫ ଖାଦ୍ୟୋପଯୋଗୀ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ପର୍ସ୍ନିପ୍ସ ଟ ୨ ଟ ୧
୧୬ ଖାଦ୍ୟୋପଯୋଗୀ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଛତୁ ଟ ୨ ଟ ୧
୧୭ ଖାଦ୍ୟୋପଯୋଗୀ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ଅର୍ଟିଚୋକ ଟ ୨ ଟ ୧

ଗୋଷ୍ଟିଧରି ହିସାବରେ ଯେଉଁ ସବୁ ପଦାର୍ଥ ପୁରସ୍କାର ପାଇବ ଯୋଗ୍ୟ, ସେ ସବୁ ସଂଗ୍ରହରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ଦ୍ରବ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ପୃଥକ୍ ରହିବା ଉଚିତ (୧ ମ ଦଫା ଦେଖ।)

(ଘ) ବିଭାଗ।

ଦେଶୀୟ ତରିତରକାରି ଦ୍ରବ୍ୟ।

୧ ମ ପୁରସ୍କାର—୨ୟ ପୁରସ୍କାର

୧ ନାନା ପ୍ରକାର କଦଳୀ ଟ ୩ ଟ ୨
୨ ନାନାପ୍ରକାର ବାଇଗଣ ଟ ୩ ଟ ୨
୩ କାକୁଡ଼ି ଟ ୩ ଟ ୨
୪ ମକ୍କା ଟ ୧
୫ ସିମ୍ବ ଟ ୧
୬ ଭେଣ୍ଡି ଟ ୧
୭ ଜହ୍ନି ଟ ୧
୮ କଖାରୁ ନାନା ପ୍ରକାର ଟ ୩ ଟ ୨
୯ ଲାଉ ଟ ୧
୧୦ ସୁଆଁଗ ଟ ୧
୧୧ ଲଙ୍କା ମରିଚ ଟ ୨ ଟ ୧
୧୨ ଖମ୍ବ ଆଳୁ ଟ ୩ ଟ ୨
୧୩ ଶାରୁ ଟ ୨
୧୪ ଓଲ ଟ ୧
୧୫ କଲରା ଟ ୧
୧୬ ପଟୋଳ ଟ ୧
୧୭ କୁନ୍ଦୁରୁ କାକୁଡ଼ି ଟ ୧
୧୮ ଜହ୍ନିଅ ଟ ୧
୧୯ ନାନା ପ୍ରକାର ଶାଗ ଟ ୪
୨୦ ପୋଇ ଶାଗ ଟ ୧
୨୧ ଝଡନା ଟ ୧
୨୨ ମୂଳା ଟ ୨
୨୩ ନାନାପ୍ରକାର କଦମଳ ଟ ୩
୨୪ ଦେଶି ଗୋଲ ଆଳୁ ଟ ୩
୨୫ ବଇଗଡ଼ା ଛୁଇଁ ଟ ୧
୨୬ ମଞ୍ଜା ଛୁଇଁ ଟ ୧
୨୭ ବେଲ ଟ ୧
୨୮ କମଳା ଲେମ୍ବୁ ଟ ୪ ଟ ୨
୨୯ କାଗଜ ଲେମ୍ବୁ ଟ ୩ ଟ ୨
୩୦ ବାତାପି ଟ ୩
୩୧ ଗାପମ୍ ଟ ୨ ଟ ୧
୩୨ ଖପୁରି ପଣସ ଟ ୩
୩୩ କରମଙ୍ଗା ଟ ୧
୩୪ ପିଜୁଳି ଟ ୨ ଟ ୧
୩୫ କଇଁକୋଳି ଟ ୧ ଟ ୧
୩୬ ପଟୋଳି ଟ ୨
୩୭ ଅମୃତଭଣ୍ଡା ଟ ୧
୩୮ ମିଠା ଅମ୍ବଡ଼ା ଟ ୧
୩୯ ଖଟା ଅମ୍ବଡ଼ା ଟ ୧
୪୦ ନଡ଼ିଆ ଟ ୧
୪୧ ଜେଲଟି ଟ ୧
୪୨ ଆମ୍ବ ଟ ୪
୪୩ ପଣସ ଟ ୨
୪୪ ଅତ ଟ ୧
୪୫ କେଉଁଆ ଟ ୧
୪୬ ଜାମୁ ଟ ୧
୪୭ ଓଲୁଅ ଟ ୨
୪୮ ଦେଭୁଲି ଟ ୨ [illegible] ଟ ୧

୧ ମ ପୁରସ୍କାର—୨ୟ ପୁରସ୍କାର—୩ୟ ପୁରସ୍କାର

୪୯ ଗୁଅ ଟ ୨ ଟ ୧
୫୦ ପାନ ଟ ୫ ଟ ୩ ଟ ୩

(ଙ) ବିଭାଗ।

୧ମ ପୁରସ୍କାର—୨ୟ ପୁରସ୍କାର—୩ୟ ପୁରସ୍କାର।

ରେଶମ କୋଷା ଗୋ ୧୨ ଟା ଲେଖାଏ ଟ ୪ ଟ ୩ ଟ ୨
ଧାନ ଟ ୨୦
ନାନାଜାତି ଚାଉଳ ନିମ୍ନଲିଖିତ ରୂପେ।—
ସରୁ ଅରୁଆଚାଉଳ ଟ ୧୦ ଟ ୨
ସରୁ ଉସୁନାଚାଉଳ ଟ ୫ ଟ ୧
ସାଧାରଣ (ସଫା) ଚାଉଳ ଟ ୩ ଟ ୧
ସାଧାରଣ (ଗଲ) ଚାଉଳ ଟ ୩ ଟ ୧
ବାସମତି ଚାଉଳ ଟ ୩ ଟ ୧
ଏକୁ ସରୁ ଟ ୪ ଟ ୩ ଟ ୨
କଗଡ଼ାଧାନ ଟ ୫ ଟ ୩ ଟ ୨
ମସୁର ଟ ୧
ଖେସାରି ଟ ୧
କାଙ୍ଗୁ ଟ ୧
ଶୁଅଁ ଟ ୧
ମୁଗଖାଇ ଓ କଳା ଟ ୨ ଟ ୧
ଚଣା ଟ ୨ ଟ ୧
ହରଡ଼ ଟ ୨ ଟ ୧
ତଶି ଟ ୨ ଟ ୧
ଖୋରଷ ଟ ୩ ଟ ୨ ଟ ୧
କୋଳଥ ଟ ୩ ଟ ୨ ଟ ୧
ଗ୍ରୁହ ଟ ୩ ଟ ୨ ଟ ୧
ଗହମ ଟ ୨ ଟ ୧
ଯବ ଟ ୨ ଟ ୧
ବାଯର ଟ ୨
ଧନିଆ ଟ ୨
ପାନମହୁରି ଟ ୨
ଘିଆ ଟ ୨
ଅସଲ୍ଟି ଟ ୩ ଟ ୨ ଟ ୧
ଶଣ ଟ ୨ ଟ ୧
ତିଳ ଟ ୩ ଟ ୨ ଟ ୧
ମାଣ୍ଡିଆ ଟ ୩ ଟ ୨ ଟ ୧
ଅଖୁ ଟ ୧୦ (୪ ଟି ପୁରସ୍କାର)
କପା ଟ ୩ ଟ ୨ ଟ ୧
ଅଦା ଟ ୨ ଟ ୧
ଝୁଅଁପଣ ଟ ୩
ହଳଦି ଟ ୫ ଟ ୨
ଅମ୍ବ ଟ ୨
ମହୁଲ ଟ ୨ ଟ ୧

୧ମ ପୁରସ୍କାର—୨ୟ ପୁରସ୍କାର—୩ୟ ପୁରସ୍କାର।

ଗୁଡ଼ ଟ ୪
କଦ୍ଧୀ ଟ ୩
ପିଆଜ ଟ ୩ ଟ ୨
ରସୁଣ ଟ ୩ ଟ ୨
ଭରକାସ ଖଣ୍ଡଲ ସଂଗ୍ରହ [illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ଝୁଣା ରଙ୍ଗାଇବା ହାର।

ପ୍ରକାର ଭେଦ	ଟ ୪	ଟ ୩	
ଖଣ୍ଡ	ଟ ୧		
ଗୋଟ	ଟ ୩	ଟ ୨	ଟ ୧
ଛଣୀ	ଟ ୩	ଟ ୨	ଟ ୧
ଉପାଧୁଲା	ଟ ୩	ଟ ୨	ଟ ୧

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା-ଗେଜେଟ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ଡେ଼ା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେ଼ା କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ଯୋଗେଶ କୁମାର ଘୋଷ ଦୁଇମାସର ଛୁଟି ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

ସିଂହ ଭୂମର ଡେ଼ା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେ଼ା କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସେନ ବାଲେଶ୍ୱର ସଦର ମହକୁମାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

କଟକର ଡେ଼ା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେ଼ା କଲେକ୍ଟର ବାବୁ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନ ମିଶ୍ର ତିନମାସର ଛୁଟି ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି ।

ମୁରସିଦାବାଦର ଡେ଼ା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେ଼ା କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ବସନ୍ତ କୁମାର ଗୁହା ଓ ତୁଳସୀର ଡେ଼ା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମୌଲବ ମହମଦ ଇଲବଦ କଟକ ସଦର ମହକୁମାକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଡେ଼ା କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ଭବତାରଣ ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟା ବାଲେଶ୍ୱର ଡିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟର ଇନକମଟାକ୍ସ ଡେ଼ା କଲେକ୍ଟର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲେ ଓ ୧ ମ ଶ୍ରେଣୀର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟର କ୍ଷମତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବାବୁ ଅନ୍ନଦାଚରଣ ଗୁହ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାର ତହସିଲଦାର ପଦରେ ବାହାଲ ହେଲେ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଶୀତ ବଶେଷ ପ୍ରବଳ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଲୋକଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ଅଛି ।

ଗତ ବଣହସ୍ତ ଭଞ୍ଜ ଯୋଗର ସ୍ଥାନରେ ସଙ୍ଗ୍ରାମ ଛଟାର ଜଣେ ଲୋକର ମୃତ୍ୟୁ ହେବାରୁ ମଙ୍ଗଳାବାଗ ଥାନାର ହେଡ଼ କନେଷ୍ଟବଲ ତାହାର ମାଲମାଲ ଜମା ନେଇଥିଲା । ତତ୍ପରେ ଜଗତେ ଭଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ ହେଡ଼ କନେଷ୍ଟବଲ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଗୁନାର ଅଳଙ୍କାର ଅପହାର କରି ତହିଁ ସହିତ ରୁପାର ଅଳଙ୍କାର ଆମ୍ଭରେ ଦାଖଲ କରିଥିଲା । ଏହି ହେତୁରୁ ସେ ଫୌଜଦାରୀ ସୋପର୍ଦ୍ଦ ହୋଇ ଦଣ୍ଡାର୍ଥୀ ନଚେଲ ଅଛି ।

ବରେଲୀ ସହରରୁ ବାବୁରାମ ସିଂହ ନାମକ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ଧ ହେଇ ଏ ନଗରକୁ ଆସିଅଛନ୍ତି । ମୁଖ ବନ୍ଦ କରି ମଧ୍ୟ କଣ୍ଠ ବାହାର କରି ସୁଣି ନାକ ବନ୍ଦ କରି ବଂଶୀ ପ୍ରାୟ ଅତି ସୁମିଷ୍ଟ ସ୍ୱରରେ ଗୀତ ଗାଇପାର କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦେଶର ତାଳପୂର୍ବକ ସ୍ୱରସ୍ୱରସ୍ୱର ଅନୁକରିବାରେ ଏହାଙ୍କର ଅଦ୍ଭୁତ କ୍ଷମତା ଅଛି ।—ଭରସା କରୁଁ ଲୋକେ ଏହାଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବାରେ କୁଣ୍ଠିତ ହେବେ ନାହିଁ ।

ବେଣାହାର ପ୍ରଗନା ଅନ୍ତର୍ଗତ ନାଗଦା ଗ୍ରାମରେ ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ମହାନ୍ତି ନାମକ ଜଣେ ବଣା ଆପଣାର ସ୍ତ୍ରୀ ସହିତ କଳହ କରି ତାକୁ ଏପରି ପ୍ରହାର କଲା ଯେ ସେହି ଆଘାତରେ ତାହାର ମୃତ୍ୟୁ ହେଲା । ଅର୍ଜ୍ଜୁନ ଉପସ୍ଥିତ ଓ ଦେଶୀ ବେଲ ଘର ମଧ୍ୟରେ ଶୁଣ ଦେଇ ସ୍ତ୍ରୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚଳ ...

ଥିବାର ଉଚ୍ଚ ଜମା କରିଦେଲେ ବେଳୁ ପୁଲିସ ଡେଷ୍ଟରେ ପ୍ରବନ୍ଧ କଥା ଜଣା ପଡ଼ିବାରୁ ସେ ଗ୍ରେପ୍ତାର ହୋଇ ଦଣ୍ଡାର୍ଥୀଙ୍କରେ ଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର କମିଶନର ପେସ୍କାର ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗା ପ୍ରସାଦ ସୋମ କେନ୍ଦୁଝର ଷ୍ଟେଟର ମାନେଜର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଆଗାମୀ ସପ୍ତାହରେ ଗଡ଼ଜାତମାନଙ୍କୁ ଗମନ କରିବେ ।

କମିଶନର କଚେରୀ ହେଡ଼କ୍ଲାର୍କ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟକୁମାର ଘୋଷ ଜଇପୁର ମାନେଜର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

ପୁରୀ କଲେକ୍ଟରୀର ହେଡ଼କ୍ଲାର୍କ ବାବୁ ଶରତଚନ୍ଦ୍ର ସାହା ସ୍ୱକ କମିଶନର କଚେରୀ ହେଡ଼କ୍ଲାର୍କ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର ଦିବସ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଜଣେ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ପ୍ରଭୋଦ୍ଧର ଜଣେ ଲୋକକୁ ଥାନାକୁ ନେଇ ଯିବାକାରଣ ଉଥାନ୍ତି ଯେଉଁ ଅଧିକାର ମାତ୍ର ସେ ତାହାର କ୍ଷମତାର ବହିର୍ଭୂତ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଲୋକଙ୍କୁ ଗିରଫ୍ତାର କରିବାରୁ ତାହାର ସ୍ତ୍ରୀ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପ୍ରହାର କରି ସାର୍ଜ୍ଜନ ମୁକ୍ଦମା କଲା । ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ଫୌଜଦାରୀରେ ଚାଲାନ ନଥିଲା ମାତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଜଣେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପୁଲିସ କ୍ଷମତାର ବହିର୍ଭୂତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବା ହେତୁ ଅସାମୀକୁ ଖଲାସ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।—ଏଥିଁ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ସାବଧାନ ହେବେ କି ?

ହାଇଟି ଦ୍ୱୀପରେ ଜଣେ ଜର୍ମାନ ପ୍ରଜାକୁ ଅନ୍ୟାୟ ଅବରୋଧ କରିଥିବା ହେତୁ ଜର୍ମାନ କ୍ଷତିପୂରଣର ଦାବୀ କରିବା କାରଣ ଦୁଇଗୋଟି ଯୁଦ୍ଧ ଜାହାଜ ସେଠାକୁ ପ୍ରେରଣ କରିଅଛନ୍ତି । କ୍ଷତିପୂରଣ ଅଦାୟ କରିବାକାରଣ ୨୪ ଘଣ୍ଟା ମିଆଦ ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ଫ୍ରାନ୍ସ ଓ ଜର୍ମାନିର ଲୋକେ ବନ୍ଦରରେ ଜାହାଜମାନଙ୍କରେ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଥିଲେ ମାତ୍ର ହାଇଟି ଜର୍ମାନିର ଦାବୀ ସ୍ୱୀକାର କରିବାରୁ କୌଣସି ଗୋଳମାଳ ଶାନ୍ତ ହେଲା ଯିବ ।

ଖାଣ୍ଡିଗଞ୍ଜ ସବଡିଭିଜନରେ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ଆପଣାର ନାମ ବଦଳି ସେ ହିନ୍ଦୁ ଥିବାର କହି ଟଙ୍କା ଧାର ଦେବାର ଲୋକଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ ଜନ୍ମାଇ ପ୍ରାୟ ପଞ୍ଚାଶ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଗହଣା ପୂର୍ବକ ପଳାୟନ କରିଥିଲା । ପୁଲିସ ତାହାକୁ ଧରିଅଛି ମାତ୍ର ତାହାଠାରୁ କିଛି ଟଙ୍କା ବାହାର ହୋଇ ନାହିଁ ।—ଲୋକେ ସେ ଠାକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଏତେ ଟଙ୍କା ଦେଲେ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ।

ଆଲିପୁର ସନଣାଗାରରେ ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ଦୁଇପ୍ରସ୍ଥ ତଳାଇଟିଏ ଜୋଟ ରଙ୍ଗାଇବାକାରଣ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ତମ୍ବୁର ଟେକାର ଆବଶ୍ୟକ ହେବାରୁ ସେମାନେ ଜଣେ ମୁକ୍ତାର ଓ ଜଣେ ଟରଣିର ଡାକ୍ତର ବାବୁ କରି ଟଙ୍କା ନେଇ ଗଲେ । ତତ୍କାଳ ପରେ ଜାଲ ନୋଟ ମାନ ଦେଇଥିବାର ଜଣା ପଡ଼ିବାରୁ ମୁକ୍ତାର ଓ ଟରଣୀ ଧୃତ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ଟରଣୀ ଓ ମୁକ୍ତାରମାନେ ଏଥିଁ ସାବଧାନ ହେବାକୁ ଶିକ୍ଷା କରିବେ କି ?

ଉଦୟପୁର ମନ୍ତ୍ରୀ ରାଜପଦ ତ୍ୟାଗ କରିଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ଶୀଘ୍ର ନୂତନ କୌନସିଲ ଗଠିତ ହେବ ।

ସୁବଲ ସୁଧାର ଜ ୨ ଣ ମୁସଲମାନ ଏକ ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀକୁ ଅବରୋଧ କରିଥିବା ଅପରାଧରେ ମା ୩ ସ ଲେଖାଏଁ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ ସହିତ କାରାଦଣ୍ଡ ପାଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ କେବେଳେ ଦଣ୍ଡ ଉଦନ୍ତ କରିବା-ଚାରଣ ଅନୁମାନ କଲାକୁ ଯାଇଥିଲା ମାତ୍ର ଅସାମୀମାନେ ...

ଉଦ୍ଧତ ହୋଇ ତାକୁ ଅବରୋଧ କରି ରଖିଥିଲେ । ପୁଲିସ କର୍ମଚାରୀ ନାଲିସ କରିଥିଲା ମାତ୍ର ଅନୁସନ୍ଧାନ କଲେ ମେଜେଷ୍ଟ୍ରେଟ ତାହା ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ନାହିଁ ।

ଗତମାସ ତା ୨ ଦିନରେ ସଂଗ୍ରାମ ଗାଁରେ ପୁଣି ଭୋଗାର ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ତହାରେ ପରିଥିବା ଗୋଟିଏ ଜାହାଜ ଜବଡୁ ଗୋଟିଏରେ ଜ ୧ ଣ ସଙ୍ଗେ ଯାଇଥିଲେ ମାତ୍ର ତାହା ଉଲଟି ପଡ଼ିବାରୁ ଜ ୧ ଣ ଯାକ ବୁଡ଼ି ମରିଅଛନ୍ତି ।

ଜେନ୍‌ଜେବୁଠାରେ ଏକ ଗୋଟ ଜାହାଜ ଧକ୍କା ଏବଂ ବୋମ୍ବାଇ ଜାହାଜ ସଙ୍ଗେ ଧକ୍କା ଖାଇ ବୁଡ଼ି ଯାଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ଏଥିରେ ଜ ୩ ଣ ଲୋକ ମରି ଯାଇଅଛନ୍ତି ।

ରଙ୍ଗୁନଠାରେ ଗୋଟିଏ ନୌକା ଜହ୍ଲା କୋଥାର ହୋଇ ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ଏକ ଜାହାଜରେ ଧକ୍କା ଖାଇ ବୁଡ଼ି ଯାଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ସୌଭାଗ୍ୟକ୍ରମେ କୌଣସି ଲୋକ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ଅଫ୍ରିଦୀ ସଙ୍ଗେର ଗୋଳମାଳ ଅଦ୍ୟାପି ଶାନ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ସ୍ରେଟଠାରେ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପନ ହୋଇଥିଲେହେଁ ବୋହିମିଆ ପ୍ରଦେଶର ନଗରମାନଙ୍କରେ ଜର୍ମାନ ଓ ଚେକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଳମାଳ ଚାଲି ଯାଉଅଛି ।

ତୁରସ୍କ ଓ ଗ୍ରୀସ ସନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ସଙ୍ଗପଞ୍ଚ ତଠର ମାସ ତା ୩୦ ଦିନରେ ସାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା ।

ଗତମାସ ତା ୮ ଦିନର ଡେଲିଗ୍ରାଫରେ ସମ୍ବାଦ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ଜଣେ ଦେଶୀୟ ଲୋକର ଘଣାବାଡ଼ି କରିବିଡାର ଶୀଘ୍ର ବାମାଦ ଦର୍ଶନ କରିଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ଏହା ପୁ ୩ ଇ ଲମ୍ବା ସମୁଦାୟ ରୂପାରେ ନିର୍ମିତ ଏବଂ ସୁନାର ଗଣ ଓ ହୀରା, ପଦ୍ମରାଗ ଓ ମାଣିକ୍ୟରେ ଖଚିତ ହୋଇଅଛି ।

କଲିକତାର ଡାକ୍ତର ସାର ମାଧବ ମୁଖୁର୍ଯ୍ୟା ସମୁଦାୟଙ୍କୁ ନେପାଳ ମହାରାଜାଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ଶତବର୍ଷୀୟ ଲୋକର ଚକ୍ଷୁର ପୁରୁ ରୋଗ ଅରୋଗ୍ୟ ଥିବା ହେତୁ ... ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଦକ ପ୍ରଦାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ନେପାଳ ମହାରାଜା ମେହର ବୃଦ୍ଧିରେ କରିବାକୁ ପଠାଇ ଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା ।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅସ୍ମେମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

Balasore
The 4th December 1897.

To The Editor of the Utkal Dipika,
Cuttack.

Sir,

I shall feel highly obliged by your kindly publishing the following fact in your widely circulated journal, for the information of the public.

That subscriptions amounting to Rs. 500 having been collected up to date, in the Fund started as the "Rai Nanda Kisore Das Bahadoor's Memorial Fund," for perpetuating the memory of the illustrious deceased, the amount, has this day, been made over to the Chairman of the Balasore Municipality for excavating a tank

within the Municipality, to be named after the name of the late Rai Nanda Kisore Das Bahadoor, as resolved at their meeting held on the 27th February 1897.

A list showing the names of the subscribers to the Fund, and the amount subscribed by each, together with an account of receipts and disbursements of the Fund, are given below:—

Name of Subscriber	Amount subscribed Rs.	A.	P.
C. H. Bompas Esquire	32	0	0
J. Taylor Esquire	2	0	0
S. L. Maddox Esquire	32	0	0
E. G. Cumming Esquire	10	0	0
Babu Rajnarayan Das and „ Radha Charan Das	50	0	0
„ Hem Chandra De	2	0	0
„ Moti Lal Roy	2	0	0
„ Abhoy Prosad Das	3	0	0
Revd. G. H. Hamlen Esquire	3	0	0
Babu Bholanath Samanta Rai	10	0	0
„ Bhagbat Prosad Mahapatra	2	0	0
„ Srihari Giri	8	6	0
„ Karuna Kumar Sahu	4	0	0
„ Jagan Behari Choudhury	5	0	0
Moulvya Abdus Sobhan Khan	10	0	0
Babu Shyam Sunder Das	1	0	0
„ Hari Prosad Das	2	0	0
„ Siva Prosad Das	4	0	0
„ Ajey Chandra Das	1	0	0
„ Srihari Prosad Das	2	0	0
„	3	0	0
E. Hayes Esquire	5	0	0
Babu Banka Behari Singha	25	0	0
„ Radha Madhab Naik	5	0	0
„ Troilokya Nath Bose	10	0	0
„ Sriram Chandra Bose	10	0	0
„ Kasi Nath Kar	10	0	0
„ Bhagaban Chandra Das	4	0	0
„ Lalit Mohun Sarkar	2	0	0
„ Kali Prasanna Sen	5	0	0
„ Radhakrista Mohapatra	2	0	0
„ Damoder Chowdhuri	5	0	0
„ Amvika Charan Mittra	2	0	0
„ Kishori Mohun Mukherjea	2	0	0
„ Troilokya Nath Ghose	2	0	0
„ Gour Mohun Sen	1	0	0
„ Lal Mohun Senapati	1	0	0
„ Hari Ballav Roy	5	0	0
A Friend	1	0	0
Babu Gunesh Chandra Sinha	1	0	0
„ Koylash Chandra Roy	1	0	0
„ Pitambur Ghose			
„ Harendra Narayan Roy Mohasoy	15	0	0
A Sympathiser	5	0	0
Babu Uday Narayan Misra of (Balikhand, Purusothumpur)	5	0	0
Raja of Khallikota and Atgada	80	0	0
„ Raja of Mourbhunj	50	0	0
Babu Birendra Kumar Mondol	5	0	0
„ Radhashyam Das	10	0	0
Moharaja of Bamra	25	0	0
Babu Bholanath Das (Sr)	2	0	0
„ Bepin Behari Das	10	0	0
„ Lal Mohun Das	5	0	0
„ Upendra Chandra Roy	25	0	0
24 Subscribers below Rs. 5 each (names being omitted for want of space—*Ed.*)	51	0	0
Total	511	0	0

EXPENDITURE.

Paid cost of printing letters	2	8	0
Paid postage stamps on covers sent to moffosils	3	8	0
Paid pay of a temporary peon appointed for collecting subscriptions in the town.	5	0	0
Paid to the Chairman of the Balasore Municipality	500	0	0
Total	511	0	0
Balance		Nil.	

Radha Churan Das
Secretary, Rai Nanda Kisore Das Bahadur's Memorial Fund.

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାବୁ ଦଇତାରି ସାହୁ	ଟାଙ୍ଗି	ଟ ୧୮
„ କାହ୍ନୁ ମହାପାତ୍ର	ପିପିଲି	ଟ ୧୧
„ ଦାମୋଦର ମହାପାତ୍ର	କଟକ	ଟ ୧୧
„ ଭଗବାନ ପଣ୍ଡା	ଖର୍ଦ୍ଦାଗଡ଼	ଟ ୪ ୧
„ ବାସୁଦେବ ମିଶ୍ର	ପୁରୀ	ଟ ୧

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସଙ୍ଗୀତସାର ।

ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂସ୍କରଣ ।
ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ

୧ମ ସଂସ୍କରଣରେ ମୁଦ୍ରିତ ସଙ୍ଗୀତମାନ ବ୍ୟତୀତ ଏହିରେ ଅଧିକନ୍ତ କବି ବାବୁ ଗୋପାଳଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍ତମ ଗୋ ୧୨ ଟି ସଙ୍ଗୀତ ସନ୍ନିବେଶିତ ହୋଇ ଅଛି । ପୁସ୍ତକର କଳେବର ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୂଲ୍ୟ ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ଟ ୦ ୵ ଛଅଅଣା ରହିଅଛି । ପୁସ୍ତକର ଛାପାକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ସୁଲକ୍ଷଣଙ୍କର ଶ୍ଳୋକ ଓ ପଦ୍ୟାବଳୀର ମୂଲ୍ୟ ଟ୦/

NOTICE

Mrs. M. A. Barracliffe diplamaid Midwife and Sick nurse, residing in the Regimental Pension Lines Cuttack Cantonments begs to announce to the public that she is prepared to take up cases of divelery and nursing of sick. Terms on application moderate according to circumstances. Reference to numerous testimonials in her possession of successful confinements solicited.

M. A. BARRACLIFFE

ଶ୍ରୀ ମତୀ ଏମ୍ ଏ ବେରେକ୍ଲିଫ ପରୀକ୍ଷୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣା ଧାତ୍ରୀ ଓ ରୋଗୀର ଶୁଶ୍ରୂଷା କାରିଣୀ ଯେକି ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ପଲଟନ ଛାଉଣି ପେନସନ୍ ଲାଇନରେ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି, ଏତଦ୍ଵାରା ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସବିନୟ ନିବେଦନ କରୁଅଛନ୍ତି କି ସେ ପ୍ରସବ କରାଇବା ଓ ରୋଗୀ ଶୁଶ୍ରୂଷା କରିବାର ଭାର ନେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ଆବେଦନ କଲେ ଫିସ ଆଦିର ବିବରଣ ଜାଣି ପାରିବେ । ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖି ସୁଲଭ ଦରରେ ପାରିଶ୍ରମିକ ଲଉଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଥିବା ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ମାନ ଦେଖିଲେ ତୃପ୍ତି ପାଇବେ ।

M. A. BARRACLIFE

ଅଚିଯ୍ତଲିତ ।

ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣକାର ପଣ୍ଡିତ ପ୍ରଣୀତ ଅଭିଧାନର ନୂତନ ସଂସ୍କରଣ ଆମ୍ଭେମାନେ କିଣି ନେଇଅଛୁଁ । ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ୮ ଆଠଅଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟକୁମାର ଘୋଷ ।

ଜ୍ୟୋତିଷାଲଙ୍କାର ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜ୍ୟୋତିଷଗ୍ରନ୍ଥ ।

ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଜ୍ୟୋତିଷ ପଣ୍ଡିତର ଗଣେଶ କବିଙ୍କ ରଚିତ ମୂଳ ସଂସ୍କୃତ ଓ ପଦ୍ୟାନୁବାଦ ସହିତ ପୁସ୍ତକାକାରରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ । ଚାରିଅଣା ମାତ୍ର ।

Split by PDF Splitter

କେନ୍ଦୁଝର, ଅନନ୍ତପୁର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଜମାବନ୍ଦି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ନିମିତ୍ତ ଟ ୧୨୯ ମାସିକ ବେତନରେ ଜଣେ ମୋହରର ଆବଶ୍ୟକ । ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ଆପଣା ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ସହିତ ଚଳିତମାସ ତା ୨୦ ଦିନରେ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଆବେଦନ କରିବେ ।

Gunanidhi Das

| ନ । କେନ୍ଦୁଝର ଅନନ୍ତପୁର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଅଫିସ } ଅଃ ସେଟଲମେଣ୍ଟ ଅଫିସର ତା ୧-୧୨-୯୭

NOTICE

Wanted a Second master for the Cuttack Peary Mohun Academy on a salary of Rs. 40 per mensem, in place of Babu Jibon Krishna Sen deceased. Applications from candidates will be received by the undersigned up to 25th instant.

7th December 1897 } Baikuntha Nath Dutt
Cuttack P. M. Academy } *Secretary.*

NOTICE

Wanted a Head master for the Nuagan M. E. School, Pay Rs. 20. Preference will be given to those who have passed the Entrance examination.

Apply before the 20th instant to.

Cutttack } ଅଭିରାମ ମହାନ୍ତି
9-12-97. } *Secretary Nuagan M. E. S.*
Nuagan P. O. Cuttack.

ବନାରସି ମାଲ ।

ବନାରସରେ ଅମ୍ଭର କୋଠିଏ ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠି ଅଛି । ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ବନାରସୀ ମାଲ ଯୋଗାଇବା ଅମ୍ଭର କାର୍ଯ୍ୟ । ଅମ୍ଭେ ଭାରତର ନାନାସ୍ଥାନବାସୀ ରାଜା, ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତୋଷଜନକରେ ବହୁକାଳ ମାଲ ଯୋଗାଇ ଆସୁଅଛୁଁ । ଅମ୍ଭ ସହିତ କାରବାର କଲେ କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରତାରିତ ହେବାର ଅଣୁମାତ୍ର ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ । ବାମଣ୍ଡା, କେନ୍ଦୁଝର, ପାଟନା, ଅଠମଲ୍ଲିକ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, ଢେଙ୍କାନାଳ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନର ମହାରାଜା ବାହାଦୁରମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ତତ୍ତ୍ୱ କଲେ ଅମ୍ଭର କଥା ପ୍ରକୃତ ଥିବାର ଜଣା ପଡ଼ିବ । ଯାହାଙ୍କର ଯେ କୌଣସି ଦ୍ରବ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଅବିଳମ୍ବେ ରେଲୱେ ବା ପାର୍ସଲରେ ପଠା ଦିଆଯିବ । ମାଲ ମନୋମତ ନ ହେଲେ ବା ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ବୋଧ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ମାଲ ବଦଳାଇ ଦିଆ ଯିବ ବା ଟଙ୍କା ଫେରି ଦିଆଯିବ । ଜରି ମାଲର ମାମୁଲ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଅମ୍ଭର ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦାର୍ଥମାନ ଅଳ୍ପ ସକାଶେ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ । ଯଥା ବନାରସି କିଙ୍ଖାବ ଶାଢ଼ୀ, ଯୋଡ଼ ଚଦର, ଟୋପି, କୋଟ, ଦୁପଟ୍ଟା, ଝାଂଝାପ, ଚାପ୍ରା, ସୁଙ୍ଗୀ ବୋଫଟ୍ଟା ମଲମଲ, ଯିବରେ ବାନ୍ଧିବାର ଫେଟା, ରୁମାଲ, ଶାଲ ଏବଂ ନାନା ପ୍ରକାର ଉତ୍ତମ ଉତ୍ତମ ଅଙ୍ଗଶ୍ରୀ ପ୍ରଭୃତି ।

ଏହା ଛଡ଼ା ସୁନା ରୂପାର ବାସନ, ସୁନା, ରୂପାର ଗିଲଟି କରା ହାତୀର ହାଉଦା ପ୍ରଭୃତି ପଦାର୍ଥ ବରାତ ଅନୁସାରେ ତିଆର କରି ଦେଉଁ । ବରାତ ଦେବାବେଳେ ଆନୁମାନିକ ମୂଲ୍ୟର ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଅଗ୍ରିମ ଦେବାକୁ ହେବ । କେହି ବେଶୀ ମାଲ କ୍ରୟ କରିବାର ଇଚ୍ଛା କରି ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ଅମ୍ଭର କର୍ମଚାରୀ ବା ଅମ୍ଭେ ସ୍ୱୟଂ ଯାଇ ପାରୁଁ ।

ଡାକରେ [illegible] ପଠାଇ ପଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ ମାଲ କେଉଁ ଠିକଣାରେ କି ଉପାୟରେ (ଅର୍ଥାତ ଡାକରେ କି ରେଲରେ) ପଠାଇବାକୁ ହେବ ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉତ୍କଳରେ ବିଶେଷ କାରବାର ଥିବାରୁ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ମୋହରିର ରଖିଅଛୁଁ ସୁତରାଂ ଓଡ଼ିଆରେ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ତଦନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବୁଁ । ପତ୍ରର ଲଫାଫା (ବହିରାବରଣ) ଉପରେ ଅମ୍ଭର ନାମ ଓ ଠିକଣା ହିନ୍ଦୀ ବା ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖିଲେ ଶୀଘ୍ର ଅଥଚ ନିର୍ବିଘ୍ନରେ ଅମ୍ଭର ହସ୍ତଗତ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ଧନ୍ନୁମଲ ତ୍ରୈଲୋକନାଥ
କୁଞ୍ଜଗଳି ପାଟକ ବନାରସ ସିଟି

NOTICE.

Third Edition with Additions to 1896.
Crown 8vo, cloth. Re 1—8.

A CHOUKIDARI MANUAL

BEING

ACT VI, B. C. OF 1870.

AS AMENDED BY

ACTS. I. B.C., OF 1871, 1886, & 1892,
Sec. 45 Code of Criminal Procedure and S. 21 Regulation XX of 1817.

WITH

NOTES RULES, GOVERNMENT ORDERS, AND INSPECTION NOTES.
BY G. TOYNBEE Esq.
Magistrate of Hoogly.
Third Edition.

THACKER SPINK & Co.
CALCUTTA.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ମାଇନର, ଭର୍ଣ୍ଣାକ୍ୟୁଲର, ଏଣ୍ଟ୍ରାନ୍ସ ଓ ଅନ୍ୟ ପାଠଶାଳାର ଇଂରାଜୀ, ଓଡ଼ିଆ ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଓ ତହିଁର ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଓ ଅନ୍ୟ [illegible] ଓ୍ୱାଲଟେୟାର ପ୍ରଭୃତି ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ [illegible] ବାଲେଶ୍ୱର ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଭଣ୍ଡାରର ପୁସ୍ତକ [illegible] ଠାରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ମୂଲ୍ୟ [illegible] ଟିକଟମାନେ ଅନ୍ୱେଷଣରେ ପାଇପାରିବେ ।

ବେତାଳ ପଞ୍ଚବିଂଶତି ।

ଯନ୍ତ୍ରସ୍ଥ

ସୁବାସିତ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୁବାସିତ ତେଲ ପ୍ରଭୃତି [illegible] ଟ୍ରେଡିଂ କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକଦୋକାନରେ ବିକ୍ରି ହେଉଅଛି ମୋଫସଲର ଗ୍ରାହକମାନେ [illegible] ଟଙ୍କା ପଠାଇବେ । ଦ୍ରବ୍ୟମାନ [illegible] ଯିବ ନାହିଁ । ଯାହାଂ ନମଲ୍ଲେ ଟ [illegible] ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ସୁବାସିତ କୁନ୍ତଳୀନ	୧ ଟି	[illegible]
ହେନ୍ମଗନ୍ଧ		[illegible]
ଗୋଲାପଗନ୍ଧ		[illegible]
ଲ୍ୟାଭେଣ୍ଡରଓ୍ୱାଟର ବଡ଼ଶିଶି ଏକନ	ଛୋଟଶିଶି	[illegible]
ଇଉଡିକଲୋନ ଏକନ	ଛୋଟଶିଶି ବଡ଼	[illegible]
ପୋମେଡ଼ା ଓ୍ୱାଟର ଏସେନ୍ସ		[illegible]

ଉତ୍କଳଦୀପିକାର ବିଜ୍ଞାପନ ଛପାଇବାର ଦର [illegible] ତେଲ ପ୍ରତି ରୁପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ଯଥା

ପ୍ରଥମଥର ଲାଇନ ପ୍ରତି
ଦ୍ୱିତୀୟଥର [illegible]
ଅଧିକବାର [illegible]
ବର୍ଷ ଏକ ସଙ୍ଗରେ [illegible]

[illegible]

[illegible]

Digitized by srujanika@gmail.com

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

[illegible] ଭ } ତା ୨୬ ଦଶ ମାହେ ଡିସେମ୍ବର ସନ ୧୮୯୬ ମସିହା । ମୂ । ତା ୧୨ ଢ ପୌଷ ସନ ୧୩୦୪ ସାଲ ଶନିବାର । { ଅଗ୍ରିମ ୧ ।
[illegible] ସଂ । ପଶ୍ଚାଦେୟ ଟ ୨

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସନ ୧୮୯୮।୯୯ ମସିହା
ଏବ
ଉତ୍କଳ ସନ ୧୩୦୬।୧୩୦୭ ସାଲର
ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ଛପା ହୋଇ ଅଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟରେ [illegible] ହେଉଅଛି ।

ବଡ଼ପାଞ୍ଜି ଟ ୦ । ଡାକମାସୁଲ ଟ ୦ /
ଛୋଟପାଞ୍ଜି ଟ ୦ ୧୬ „ ଟ ୦ ୧୬

ମୋଫସଲର ବିକ୍ରେତାମାନଙ୍କୁ ଅଧିକପରିମାଣ କମିଶନ ଦେବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଅଛି । [illegible]ମାନଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରି ଦେଉଅଛୁଁ ସେ [illegible]ମାନେ ଅନ୍ୟ ଯନ୍ତ୍ରାଳୟର ଅନ୍ତିମ୍ବରପୂର୍ଣ୍ଣ [illegible]ମାନରେ ନ ଭୁଲି ଚରପରଡିଭଡାର୍ଯ୍ୟାଳୟ [illegible] ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।

[illegible]୧୮୯୬ } ଶ୍ରୀ ଗୌରୀଶଙ୍କର ରାୟ
ସମ୍ପାଦକ

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶର ନେଲ୍ଲୋର ଜିଲ୍ଲାରେ [illegible] ପୂର୍ବେର ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟିର ଅଭାବ ହେତୁ [illegible] ବସ୍ତୁ କ୍ରମଶଃ ବୃଦ୍ଧି ହେବାର ଦେଖି ମାନ୍ଦ୍ରାଜ [illegible]ର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପରୀକ୍ଷା ସ୍ୱରୂପ ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ [illegible]ବାର ଆଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗଳାର ବଣିକ ସଭାର ସଭାପତି ସର ଆଲେନ ଅର୍ଥର ବଙ୍ଗଳାର ସେରିଫ ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହା ଗୋଟିଏ ସମ୍ମାନର ପଦ ଅଟେ ଏବ ସାହେବ ମହୋଦୟ ତହିଁର ଯୋଗ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଭରସା କରୁଁ ଏହାଙ୍କ ଉତ୍ତାରୁ ଜଣେ ଦେଶୀୟ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ ।

ଶୀତ ବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ବମ୍ବେଇରେ ମହାମାରୀ ଏତେ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଯେ ଗତବର୍ଷର ସମାନ ହୋଇଅଛି । ବନ୍ଦରରେ ଥିବା ୩ ୩ ଣ୍ଡ ଜାହାଜରେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଲେଖାଏଁ ସେହି ରୋଗରେ ପୀଡିତ ହେବାରୁ ଜାହାଜମାନ ଘୋଷିତ ହୋଇ ଅଛି । ପୁନାରେ ମଧ୍ୟ ରୋଗ ବୃଦ୍ଧି କମା ଉଣା ହେବାକୁ ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଶୀତଲ ପ୍ରକୋପ ପ୍ରାୟ ଅନ୍ତର ଏକମାସ ଅଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ରୋଗ ହଟିବାର ଆଶା ନାହିଁ ।

ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ବେସରକାରୀ ସଭ୍ୟମାନେ ମାନ୍ୟବର ସର ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ୍ୱର ସିଂହ ଜି, ସି, ଆଇ, ଇ, ମହାରାଜା ବାହାଦୁର ଦରଭଙ୍ଗାଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଭ୍ୟ ହେବା କାରଣ ମନୋନୀତ କରିବାରୁ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ସେହି ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଅଛନ୍ତି । ନାଗପୁରର ଅଦ୍ବୋକେଟ ମାଡଷ୍ଟ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗଙ୍ଗାଧର ରାଓ ମାଧବ ଚିଟ୍‌ନବିସ ମଧ୍ୟ ଭାରତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ଜଣେ ଅତିରିକ୍ତ ସଭ୍ୟ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରୁ ଯେଉଁ ସଭ୍ୟମାନେ ଜାତୀୟ ମହାସମିତିର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିବେଶନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବା କାରଣ ଅମରାବତୀକୁ ଯିବେ ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି କି ଅମରାବତୀର ଜଣେ ସରକାରୀ ସିଭିଲ କର୍ମଚାରୀ ନିକଟରୁ ସାର୍ଟିଫିକଟ ନ ଆଣିଲେ ଫେରି ଆସିବାବେଳେ ଥାନା ଅଥବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ ଅଟକ ରହିବାର ସମ୍ଭାବନା । ମହାମାରୀ ହେତୁ ଲୋକଙ୍କର ଯିବା ଆସିବାର ସାମାନ୍ୟ ଅସୁବିଧା ହୋଇ ନାହିଁ ।

ବଙ୍ଗଳାର ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭା ଗତ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସରେ ଯେଉଁ ଜମିଦାରୀ ମହାଲ ବଣ୍ଟାଣ ଆଇନ ବିଧିବଦ୍ଧ କରିଥିଲେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ବାହାଦୁର ତାହା ମଞ୍ଜୁର କରିବାରୁ ସନ ୧୮୯୬ ସାଲର ବଙ୍ଗୀୟ ଆଇନ ସ୍ୱରୂପ ଜାରି ହୋଇଅଛି । ଏଣିକି ଟ ୨୦ ରୁ ସଦର ଜମାର ନ୍ୟୂନ ମହାଲ ଅଥବା ବାଣ୍ଟ ହେଲେ ଯେଉଁ ଅଂଶର ସଦର ଜମା ଟ ୨୦ ରୁ ଊଣା ହେବ ତାହା ବଣ୍ଟାଣ ହେବ ନାହିଁ । ବଣ୍ଟାଣ ଶୀଘ୍ରତାର କାର୍ଯ୍ୟ ଊଣା କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଏ ନିୟମ ହୋଇଅଛି ।

Split by PDF Splitter
Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ଅଫ୍ରିଦିମାନେ ଏତେ ବନ୍ଧୁକ କେଉଁଠାରୁ ପାଇଲେ ଏ ବିଷୟରେ ଇଂରାଜ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ବହୁତ ଆନ୍ଦୋଳନ ଚାଲିଅଛି। ପ୍ରଥମେ ସନ୍ଦେହ ହୋଇଥିଲା ଯେ କାବୁଲର ଅମୀର ସେମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଧୁକ ଯୋଗାଇ ଥିବେ। ସମ୍ପ୍ରତି ଜଣେ ସୀମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶରୁ ସମ୍ବାଦ ପଠାଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଅଫ୍ରିଦିମାନେ ଫେରାଇଦେବା ଅସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ କେତେଗୁଡ଼ାଏ ବୁଟିଶ୍ବାର ନିର୍ମିତ ସ୍ନାଇଡର ବନ୍ଧୁକ ଦେଖା ଯାଇଅଛି। ଯେଉଁମାନେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ ସେମାନେ କେଉଁଠାରୁ ଅସ୍ତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରି ନ ଥିବେ କି?

———

ଗତ ଶନିବାରର ସରକାରୀ ତାରସମ୍ବାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ବମ୍ବେଇ, ବଙ୍ଗଳା, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ରାଜପୁତାନା ଏବଂ ମଧ୍ୟଭାରତ ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଶସ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଊଣା ହେବାର ରିପୋର୍ଟ ଆସିଅଛି। କେବଳ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥିର ରହିଅଛି ବୃଷ୍ଟିଅଭାବ ହାଟକୁ ଆସିବା ଦର ଊଣା ହେବାର କାରଣ ଅଟେ। ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଉତ୍ତର ପୂର୍ବେଇ ମୌସୁମି ବୃଷ୍ଟି ଅପ୍ରଚୁର ହେବା ଯୋଗୁଁ ଏବଂ ପଞ୍ଜାବରେ ସୀମାନ୍ତ ଯୁଦ୍ଧର ରସଦନିମନ୍ତେ ଅଧିକ ଶସ୍ୟ ନେବା ହେବା ଯୋଗୁଁ ଦର ଊଣା ପଡ଼ି ନାହିଁ। ମୂଳରେ ଭାରତର ବୃଷ୍ଟିର ଅବସ୍ଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏ ବର୍ଷ ଆଶାପ୍ରଦ ଅଟେ।

———

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ପ୍ରଦେଶାନ୍ତର୍ଗତ ତ୍ରିଚିନାପଲି ସହର ନିକଟ ଶ୍ରୀରଙ୍ଗମ ମନ୍ଦିରଠାରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ବୈକୁଣ୍ଠ ଏକାଦଶୀ ପର୍ବ ଉପଲକ୍ଷରେ ବହୁ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ସଙ୍ଖ୍ୟା ହୁଅନ୍ତି ଏ ବର୍ଷ ସେହି ଯାତ୍ରା ଗତ ମାସ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବ ଏବଂ ଆସନ୍ତା ସୋମବାର ଶେଷ ହେବ। ମଡ଼କର ଭୟ ହେତୁ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନେରଲ ବାହାଦୁର ଆଦେଶ ପ୍ରଚାର କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ବମ୍ବେଇ ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମ ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର କୌଣସି ରେଲ ଷ୍ଟେସନଠାରୁ ଶ୍ରୀରଙ୍ଗମ ଅଥବା ତହିଁର ନିକଟ କୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ କେହି ଲୋକଙ୍କୁ ଟିକଟ ଦିଆ ଯିବ ନାହିଁ।

———

ଭେରାପଣ୍ଡାରେ ଗତବର୍ଷପରି ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ବୈସମ୍ପିକ କ୍ରୀଡ଼ାର ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଅଛି ଗତ ଶୁକ୍ରବାର କ୍ରୀଡ଼ା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଅଛି ଆଗାମୀ କାଲି ରବିବାର ଶେଷ ହେବ। ପ୍ରଥମ ଦିନ ସ୍କୁଲ ଛାତ୍ରଙ୍କର ଇଉରୋପୀୟଙ୍କ ସଙ୍ଗେ କ୍ରିକେଟ ଖେଳ, ୨ୟ ଦିନ ଛାତ୍ର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଲୋକ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନଙ୍କର ଦୌଡ଼ିବା କୁଦିବା ଇତ୍ୟାଦି; ୩ୟ ଦିନ ଘୋଡ଼ା ଦୌଡ଼, ବରୁଣ୍ଟିଆ ଇତ୍ୟାଦି, ଏବଂ ୪ର୍ଥ ଦିନ ଅପରାହ୍ନରେ ଖେଳା ବାଜି ଏବଂ ରାତ୍ରରେ ଯାତ୍ରା ହେବ। ଶେଷ ଦିନ ଛଡ଼ା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିବସର କ୍ରୀଡ଼ାରେ ପୁରସ୍କାର ଦିଆଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି।

———

ଜାତୀୟ ମହା ସମିତିର ଆସନ୍ତା ଅଧିବେଶନ ନିମନ୍ତେ ପାରଲା ଖେମଣ୍ଡିର ୬ୟ ରାଜକୁମାର ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମନାଭ ନାରାୟଣ ଦେବ, ଶ୍ରୀ ଏସ, ଏସ, ଗୁରୁ ବି, ଏ, ଶ୍ରୀ ଏ, ସବାଇନ ରାମ ଆୟଙ୍ଗାର ବି, ଏ, ଶ୍ରୀ ବି, କେ, ବୈଦ୍ୟନାଥ ରାଓ, ଶ୍ରୀ ଅପର୍ଣ୍ଣାପଣ୍ଡା ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଗଦାଧର ଷାଡ଼ଙ୍ଗୀ ପ୍ରଭୃତି ମନୋନୀତ ହୋଇ ଏହି ନଗର ବାଟେ ଗତ ମଙ୍ଗଳବାର କଲିକତା ଯାତ୍ରା କଲେ। ସେଠାରୁ ରେଲବାଟେ ଯଥା ସମୟରେ ଅମରାବତୀଠାରେ ପହଞ୍ଚିବେ। ପାରଲା ଖେମଣ୍ଡିର ୬ୟ ରାଜକୁମାର ଏଥି ପୂର୍ବ ଦୁଇ ତିନି ଅଧିବେଶନରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। ତାହାଙ୍କର ସ୍ୱଦେଶହିତ ଚିନ୍ତା ଏବଂ ସହି ଥାହବ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟେ।

———

ଶ୍ରୀ ଓ ନବସମ୍ବାଦରେ ପାଠ କଲୁଁ ଯେ ଜବୀ ନପୁରର କମିଶନର ଡିଶଇଦେଶୀୟ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ବୁଝିଅଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଦେଶର କୃଷକମାନେ ଗୋମହିଷର ମୂତ୍ର ସାରରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି। ସେମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଗୁହାଳରେ ଅଲଗାମାଟି ପକାଇ ତହିଁ ଉପରେ ପଶୁମାନଙ୍କୁ ବାନ୍ଧିରଖି ପକାଲେ ସେହି ମାଟି ପୋଛି ନେଇ ଦୂରରେ ଏକସ୍ଥାନରେ ସଞ୍ଚିତ କରି ଯଥା ସମୟରେ କ୍ଷେତରେ ପକାନ୍ତି। ଏହି ପ୍ରଣାଳୀରେ ପ୍ରତିମାଣରେ ମ ୨୫୦ ଦଣ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ। ଅଠମାସରେ ଗୋଟିଏ ମହିଷ ମୂତ୍ରରେ ମା ୧୫ ମଣ ଏବଂ ଗୋମୂତ୍ରରେ ମା ୧ ମଣ ଭୂମିର ସାର ନିମନ୍ତେ ଯଥେଷ୍ଟ। ଗୋମହିଷାଦିର ମୂତ୍ର ଉତ୍ତମ ସାର ବୋଲି ଏ ଦେଶର କୃଷିମାନଙ୍କୁ ଅଜଣା ନାହିଁ ମାତ୍ର ହେଲା ଏବଂ ଅସଙ୍ଗତ ବଶତଃ ଅନେକଲୋକ ତାହା ଯଥାଶକ୍ତିରେ ସଞ୍ଚୟ କରିବାରେ ତ୍ରୁଟି କରନ୍ତି। ମାଟି ଅପେକ୍ଷା ଭୂଷି ଓ ପତ୍ରାଦିରେ ମୂତ୍ର ଧରି ଖତଗଦା ବା ଗାତରେ ଯୋଗପକାଇବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭଲ। ଏଥିରେ ସୁବିଧାଇ ବହୁତ ବଳ ଲାଗେ ନାହିଁ।

———

ଏଠା ସେବକଶ୍ରୀ ବାଳିକା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦ୍ୱିତୀୟ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଅମ୍ବା କଷ୍ଟକଣ୍ଠୀ ଉଦାସୀ ବାବୁ ସାଗର ମଳଚନ୍ଦ୍ର ଦାସଙ୍କ ସ୍ତ୍ରୀକୁ ମିଠାଇ ସଙ୍ଗେ ବିଷ ଖୁଆଇବାପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିବା ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ହାଜତରେ ଅଛି। କଥିତ ହୁଏ ଯେ ଅମ୍ବା ସାମସନବାବୁଙ୍କ ସହିତ ଗୋଟିଏ ବାଳିକାର ବିବାହ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲା କିନ୍ତୁ ସାମସନ ବାବୁ ତାହାକୁ ବିବାହ ନ କରି ଗତ ଅକ୍ଟୋବରମାସରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବାଳିକାକୁ ବିବାହ କରିବାରୁ ସେହି ଆକ୍ରୋଶରେ ସେ ବିଷ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା। ଅମ୍ବା ଜଣେ ଦେଶୀୟ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନର ସ୍ତ୍ରୀ। ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବଶତଃ ତାହାର ସ୍ୱାମୀ ଓ ପୁତ୍ରମାନେ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ନିଜେ ବିପଦରେ ପଡ଼ିଲା ଦୁଃଖର କଥା। କିନ୍ତୁ ଅଦାଲତରେ ତାହାର ଦୋଷ ସାବ୍ୟସ୍ତ ନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ତାକୁ ଦୋଷୀ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରି ନ ପାରେ। କିନ୍ତୁ ତାହାର ସ୍ୱାମୀ ଓ ପୁତ୍ରମାନଙ୍କ ଆଚରଣ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଭଦ୍ରଲୋକମାନଙ୍କର ବାଳିକାମାନଙ୍କୁ ତାହା ହସ୍ତରେ ଅର୍ପଣ କରିବା ଉଚିତ କି ନା ତଦ୍ବିଷୟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟାଧିକାରୀମାନଙ୍କର ଏହା ବିଚାର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ।

———

ବୃନ୍ଦାବନଚନ୍ଦ୍ରଦାସ ନାମକ ଜନୈକ ବଙ୍ଗାଳୀ ଭଦ୍ରବେଶ ଧରି ବମ୍ବେଇର ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜହରି ଦୋକାନରେ ଯାଇ ଉତ୍ତମ ହୀରା ଦେଖାଇବାକୁ କହିବାରେ ଦୋକାନର ଲୋକ ସୁନ୍ଦର ଗୋଟିଏ ବାକସ ଆଣି ତହିଁରେ ଥିବା ୫ ଖଣ୍ଡ ହୀରା ବାହାରିକରି ପ୍ରତ୍ୟେକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ଥିବାର କହି ଦେଖାଇବାରେ ଲୋକଟା କବାଟ ଖୋଲି ପାଖକୁ ଦେଖିବାକୁ ନେଇ ଖଣ୍ଡେ କାଗଜରେ ପାଟିକ ପକାଇଦେଲା ଅବଶିଷ୍ଟ ଚାରିଖଣ୍ଡ ଫେରାଇଦେଲା। ଅନ୍ୟଖଣ୍ଡର କଥା ନ ମାନିବାରୁ ଦୋକାନୀ ପୁଲିସକୁ ଡାକି ଧରାଇଦେଲା। ପୁଲିସ ଲୁଗାପଟା ଖୋଜିବାରେ ପକେଟରୁ କେବଳ ଟ ୦ ।୬ ବାହାରିଲା ଏବଂ ଉତ୍ତରଲୁଗା ସବୁ ଛିଣ୍ଡା ଏବଂ ସେଇଟା ପିନ୍ଧିଥିବା-

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

ରେ ବାବୁ ଚିହ୍ନିଥିବା ମୋହରଦାର ଗୋଡ ନ ଥାଇ କେବଳ ଉପରପାଖର ନଳା ମାତ୍ର ଥିଲା । ଛୁରି ଗିଳିଯାଇଥିବା ସନ୍ଦେହରେ ପୁଲିସ ତାହାକୁ ଧରନେଇ ଗଲେ । ଅସାମୀ ପୁଲିସ ନଜରବନ୍ଦିରେ ଥାଇ ମଳ ତ୍ୟାଗ କରିବାରୁ ଘଡ଼ିଟି ବାହାରି ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ବିଚାରରେ ତାହାର ଦୁଇବର୍ଷ କାରାବାସ ଦଣ୍ଡ ହେଲା । ଘାସ ଖାଇଲେ ପଶୁ କଷ୍ଟରେ ମନୁଷ୍ୟ ମରିଯାଏ । ଏଠାରେ ତାହା ଘଟିଲା ନାହିଁ ।

—※—

ଗତ ତା ୭ ରିଖରେ କଲକତା ଲେଫ୍ଟେଣ୍ଟ ବାହାଦୁରଙ୍କ ରାଜପ୍ରାସାଦରେ ଉପାଧି ପ୍ରଦାନ ନିମନ୍ତେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସମାରୋହ ସହିତ ଦରବାର ହୋଇଥିଲା । ଏକଜଣ ମହାରାଜା ଜଣେ ରାଜା, ଏକଜଣ ସମସୁଲଉଲମା, ଏକଜଣ ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ ୬ ଜଣ ଖାନ ବାହାଦୁର ଏବଂ ୬୮ ଜଣ ରାୟ ବାହାଦୁର ଗାଏ ନ ୬୧ ଜଣ ଖିଲତ ଓ ସନଦ ପାଇଲେ । ମାନ୍ୟବର ଲେଫ୍ଟେଣ୍ଟ ମହୋଦୟ ମହାରାଜା ଓ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ପୃଥକ ପୃଥକ ସମ୍ବୋଧନ କରି ସେମାନଙ୍କର ଗୁଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଉପାଧି ପ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଏକତ୍ର ସମ୍ବୋଧନ କରି ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ ପୂର୍ବକ ଶେଷରେ କହିଲେ କି ଗୁଣୀମାନଙ୍କୁ ସରକାର ଖୋଜି ବାହାର କରି ସେମାନଙ୍କର ଯଥୋଚିତ ସମ୍ମାନ କରିବାକୁ ସର୍ବଦା ତତ୍ପର ଏବଂ ସେ ଆଶା କରନ୍ତି ଏଥିରେ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ଯେଉଁମାନଙ୍କର କ୍ଷମତା ଓ ସୁଯୋଗ ଅଛି ସେମାନେ ସାଧାରଣ ହିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଥବା ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହରେ ଆପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତତ୍ପରତା ସହ ଏବଂ ପରିଶ୍ରମ ସହକାରେ ନିର୍ବାହ କରି ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କର ପ୍ରୀତି ଭାଜନ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରସାଦର ପାତ୍ର ହେବେ ।

—※—

ବର୍ଦ୍ଧମାନର ମହାରାଜଙ୍କର ବିବାହ କ୍ରିୟା ଚଳିତ ମାସ ତା ୧୦ ରିଖରେ ବର୍ଦ୍ଧମାନଠାରେ ଅତି ସମାରୋହରେ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ବିବାହ ଦିନ ବିଭିନ୍ନ ଲାହୋର ଅମୃତସର ଓ ବନାରସର ବହୁସଂଖ୍ୟକ ପଣ୍ଡିତ, ଭାଟ ଓ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନେ ସଭାସ୍ଥଳରେ ସମୁପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ । ଲାହୋରର ଭୂତପୂର୍ବ ସବଜଜ ରାୟ ହରିଷ୍ଟି ମଲକାପୁର ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏହି ଶୁଭକାର୍ଯ୍ୟରେ ନବଦମ୍ପତୀଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ରାଜା ବନବିହାରୀ କାପୁର ସେମାନଙ୍କର ଶୁଭକାମନା ନିମିତ୍ତ ତାଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ତହିଁର କେତେକ କାଳ ପରେ ରାଜଭବନରୁ ମହାସମାରୋହରେ ବର ବହିର୍ଗତ ହୋଇ ଷ୍ଟେସନ କରି କନ୍ୟାଘରକୁ ବଳେ କଲେ । ରାଜା, ତାଲୁକଦାର, ଇଂରାଜକର୍ମଚାରୀ ଓ ମହଲା ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତେ ବର ସଙ୍ଗେ କନ୍ୟାଘରକୁ ଯିବା ସମୟର ଦୃଶ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଚମତ୍କାର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ବର ଯିବା ସମୟରେ ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱର ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ନିର୍ବିଶେଷରେ ନର ନାରୀବୃନ୍ଦ ସଙ୍ଗୀତାଦିରେ ମଙ୍ଗଳବାଦ କରିବାରୁ ସମାରୋହର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଶତଗୁଣ ବର୍ଦ୍ଧିତ ହୋଇଥିଲା । ମଧ୍ୟ ଏହି ସମୟରେ ହିନ୍ଦୁମାନେ ଫୁଲ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନେ ଅତର ଗୋଲାପ ବର ଉପରେ ବୃଷ୍ଟି କରିବା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିନବ ବୋଲି ପ୍ରତୀୟମାନ ହୋଇଥିଲା । ବିବାହ ପରେ ଲେଉଟି ଅସିବା ସମୟରେ ରାଜା ବନବିହାରୀ ସ୍ୱହସ୍ତରେ କନ୍ୟାର ପାଲିଙ୍କି ଉପରୁ ପଇସା ଓ ଟଙ୍କା ବିଞ୍ଚିଥିଲେ । ଦରିଦ୍ରଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରଚୁର ଭିକ୍ଷା ଦିଆ ଯାଇଥିବାର ମଧ୍ୟ କଥିତ ହୁଏ ।

———

ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ହତାର ନ ୧୩ ମ୍ବର ପଦାତିକ ପଲ୍ଟନ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ରାୟପୁରକୁ ବଦଳି ହେବାରୁ ଦକ୍ଷିଣରୁ ଜଳ ବାଟେ ଏ ନଗରକୁ ଆସି ଏଠାରୁ ଗଡଜାତ ସ୍ଥଳପଥରେ ସମ୍ବଲପୁରକୁ ଯାତ୍ରା କଲେ । ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ଏବଂ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ବହିବାକୁ ପ୍ରାୟ ୫ ୧୦୦ ଖଣ୍ଡ ଶଗଡ ଲୋଡ଼ା ହେବାରୁ ପୁଲିସ ତାହା ଯୋଗାଇବା ନିମନ୍ତେ କେତେକ ଶଗଡ ଧରିବାରେ ବେଠି ଧରୁ କଥା ସ୍ପଷ୍ଟ, ହେଲା ଏବଂ ଶଗଡିଆମାନେ ମହାଆତଙ୍କରେ ପଡି ଶଗଡମାନ ଲୁଚାଇ ଲୁଚିଲେ ଓ ବଳଦ ମଧ୍ୟ ଲୁଚାଇଲେ । ଦ ୪। ୫ ଦିନ ନଗର ମଧ୍ୟରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଶଗଡ ମିଳିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ଦାନାବାର ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା । ଏଥିରେ ଯେ କେତେ ଲୋକଙ୍କର କେତେ କଷ୍ଟ ହେଲା ପାଠକମାନେ ଅନୁମାନ କରି ପାରନ୍ତି । କେଣେ ପୁଲିସ ନା ଛୋଡ ବନ୍ଦା ! କେତେଜଣ ଶଗଡିଆଙ୍କ ଘରେ ବଳେ ପଶି ବଳଦ ବାନ୍ଧି ନେଇ ଯିବାର ମଧ୍ୟ ଆମ୍ଭେମାନେ ଶୁଣିଅଛୁଁ ଏବଂ କେହି କେହି ଶଗଡିଆଙ୍କୁ ପଚାରି ବୁଝିଲୁଁ ଯେ କେଉଁଠାକୁ ଶଗଡ ଯିବ ଏବଂ କେତେ ଭଡା ମିଳିବ ସେମାନେ ଜାଣନ୍ତି ନାହିଁ । ଅତଏବ ଆମ୍ଭେମାନେ ବିବେଚନା କରୁଁ କି ଶଗଡ ସନ୍ଥଦକାରୀଙ୍କର ଦୁଁ ଜ୍ଞାପିତା ଅଭାବଣ ଏ ଅନର୍ଥର ମୂଳ ଅଟେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଶଗଡର ଅଭାବ ନାହିଁ ଏବଂ ଉଚିତ ଭଡା ପାଇଲେ ଶଗଡିଆମାନେ ନାନାସ୍ଥାନକୁ ସୁଖରେ ଯାଉଅଛନ୍ତି କେଉଁ ସ୍ଥାନକୁ ବା କେଉଁ ସମୟରେ ଶଗଡ ଯିବ ଏହା ଯେବେ ଶଗଡିଆମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇ ଦିଆ ଯାଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଭଡାର ଉଚିତ ଚୁକ୍ତି ହୋଇଥାନ୍ତା ତେବେ ଅନାୟାସରେ ଶଗଡ ଘଟଣା ହୋଇଥାନ୍ତା ବଣବାଟରେ ଯିବାରୁ ସିନା ଅନର୍ଥ ଘଟିଲା ।

———

ବଡଲାଟଙ୍କ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ସଭ୍ୟ ମାନ୍ଦ୍ରାଜବାସୀ ମାନନୀୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆନନ୍ଦଚାର୍ଲୁ ଗତପୂର୍ବ ଶୁକ୍ରବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜ ଗୃହରେ "ଶିକ୍ଷା" ବିଷୟରେ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଚାର୍ଲୁ ମହୋଦୟ ଏହିବାଟେ କଲିକତା ଯାଉଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ତାଙ୍କଠାରୁ ଉପଦେଶ ଶୁଣିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଲୁଁ । ସେ ବକ୍ତୃତା କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଥିଲେ ହେଁ କଲେଜର ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କାଳୀକୃଷ୍ଣ ମଜୁମଦାରଙ୍କ ଅନୁରୋଧ ରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ତାହା କରିବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରାୟ ଚାରିଘଟିକା ସମୟରେ ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରଚାର ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟକୁ କଲେଜର ହଲ୍ ଏବଂ ବାରଣ୍ଡାରେ ତିଳ ମାତ୍ର ସ୍ଥାନ ନ ଥିଲା । କେବଳ ବକ୍ତାଙ୍କର ନାମ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲା । ବକ୍ତୃତାର ବିଷୟରେ ଏଲେ ଲୋକ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ କର ନ ଥାନ୍ତି ।

ରାଜା ବୈଦ୍ୟନାଥ ପଣ୍ଡିତ (ପରମ୍ପରା ପ୍ରଥା ଅନୁସାରେ) ସଭାପତିଙ୍କ ଆସନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଚାର୍ଲୁ ମହୋଦୟ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଣାଳୀର ତ୍ରୁଟି ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଅଧ୍ୟୟନ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଅଭିଭାବକମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କଲେ ଏବଂ ନାଟକ ଏବଂ ସଙ୍ଗୀତ ଚର୍ଚ୍ଚାଦ୍ୱାରା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର କିରୂପ ଉନ୍ନତି ହୋଇ ପାରେ ତାହା ବୁଝାଇ ଦେଲେ । ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ବକ୍ତାଙ୍କର ଗୁଣଗାୟନ କରି ବକ୍ତୃତାର ସାରକୁ ସମର୍ଥନ କଲା ଉତ୍ତାରେ ସଭା ଭଙ୍ଗ ହେଲା ।

ଚାର୍ଲୁ ମହୋଦୟ ତହିଁ ଆର ଦିନ ଏ ନଗରରୁ ଯାତ୍ରା କଲେ । ସେ ଅଙ୍ଗୀକାର କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଯିବ ଏହିବାଟେ କଲିକତାରୁ ଫେରି ଯିବେ ।

Digitized by srujanika@gmail.com

ତେବେ ଏ ନଗରରେ ଆଉ ଥରେ ବକ୍ତୃତା କରିବେ ।

ଓଡ଼ିଶା ସନ ୧୮୯୧।୯୨ ସାଲରେ
(ପୂର୍ବପ୍ରକାଶିତ ପରରୁ)

କମିଶନର ସାହେବଙ୍କ ରିପୋର୍ଟରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ନୂତନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ପ୍ରଚଳିତ ଖଜଣା ମୋଟରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଶତକଡ଼ା ୫୪.୮ ବାଲେଶ୍ବରରେ ୨୨ ଏବଂ ପୁରୀର ଅଚିରସ୍ଥାୟୀ ମହାଲମାନଙ୍କରେ ୧୯.୭ ଏବଂ ଖୋରଧା ଖାସ-ମହାଲରେ ୨୧.୮ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି । ଖୋରଧା କେତେକ ବର୍ଷ ହେଲା ଥିବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇଥିବା ମୁଦ୍ଦତ ଚହିଁଉଠିଲେ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି ପ୍ରାୟ ୫୦ । ବୃଦ୍ଧି ହେବା କଥା ଅଧିକ ବୋଧ ହେଉ ଅଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନବର୍ଷରେ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ୨୫୦୩ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୧,୧୫୫୨୨ ଛାତ୍ର ପଢ଼ୁଥିଲେ । ବିଦ୍ୟାଳୟ ସଂଖ୍ୟା ପୂର୍ବବର୍ଷରୁ ୨୨୧ ଊଣା ହେଲେହେଁ ଛାତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ସାମାନ୍ୟରେ ବଢ଼ିଅଛି । ବାଲେଶ୍ବରରେ ୨୩୧ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ୨୪୮୫ ଛାତ୍ର ଊଣା ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ସେଠା କଲେକ୍ଟର ଫସଲ ହାନି ରହିଲା କାରଣ ବୋଲି ଲେଖି ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ବାଲେଶ୍ବରରେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷସାହାଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ କମିଶନର ସାହେବ ସେ କାରଣ ଯଥେଷ୍ଟ ଜ୍ଞାନ କରୁ ନାହାନ୍ତି ସେ ସ୍କୁଲ ଇନସ୍ପେକ୍ଟରଙ୍କ ସହିତ ଐକ୍ୟ ହୋଇ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରଣାଳୀସମ୍ବନ୍ଧେ ଯାହା କହି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ରେଭେନ୍ସା କଲେଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ସେ ସବୁ ବିଷୟ ବଙ୍ଗର ଏବଂ ରିପୋର୍ଟ କମଲେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଡାଇରେକ୍ଟରଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠା ଯିବ । ତାହା ସଙ୍କ୍ଷେପରେ ଏହିକି ଶିକ୍ଷକ ଏବଂ ରେ-ଗ୍ରେଲିଂ ପତ୍ରିକାମାନେ ଅଯୋଗ୍ୟ ଥିଲେ ଯାଏ କମ୍ବଳ ପୁରସ୍କାର ପାଇବା ଆଶାରେ ମିଥ୍ୟା ରେ-ଜିଷ୍ଟ୍ରି ଏବଂ ହିସାବ ରଖିବା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସତ୍ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଏବଂ ରେଭେନସା କଲେଜରେ ଜଣେ ଇଉରୋପୀୟ ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ ରହିବା ଉଚିତ । ଓଡ଼ିଶାର ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଟ ୪,୫୪,୫୧୯ ଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧେକ ସରକାରୀ ଆଦାୟ ହୋଇଥିଲା, ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡମାନେ ଟ ୮୬୦୫୨୯ ଙ୍କା ଏବଂ ମିଉନିସିପାଲିଟିମାନେ ଟ ୫୨୫୨୯ଙ୍କା ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାଦାନର ବ୍ୟୟ ଟ ୨୨୮୩୮୧୯ ଙ୍କା ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାବିଭାଗ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟବିଭାଗର ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିଥିବାର ଜଣାଯାଏ ବାସ୍ତବରେ ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିବା ଯୋଗ୍ୟ ପିଲାର ଶତକଡ଼ା ୪୦.୬ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ୁଥିବା ଅତ୍ୟାର୍ଥ୍ୟରୂପ ଅଧିକ ଅଛି ।

ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗତବର୍ଷ ୨୦ ଟି ଡାକ୍ତରଖାନା ଥିଲା ଏବଂ ତହିଁରେ ୧୨୩୨୮୧ ରୋଗୀର ଚିକିତ୍ସା ଟ ୩୮୨୪୩୯ ଙ୍କାରେ ହୋଇ ଥିଲା । ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ ଏବଂ ମିଉନିସିପାଲିଟିମାନେ ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଉଚିତ ଅଂଶ ଦେଉ ନାହିଁ ବୋଲି କମିଶନର ସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । କଟକର ଜେନେରାଲ ହାସପାତାଲରେ ୨୨୨୦ ରୋଗୀର ଚିକିତ୍ସା ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଏହାର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ସନ୍ତୋଷଜନକ ନୁହେ । ଲେପ୍ଟନାଣ୍ଟଗବର୍ଣ୍ଣର ଲୁଡ଼ ସାହେବଙ୍କ ସହିତ ଐକ୍ୟ ହୋଇ ଆଶା କରନ୍ତି ଯେ ଜମିଦାର ସ୍ବାମୀ ଏବଂ [illegible] ବାହାଦୁରଙ୍କପରି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦାତାମାନେ ଏହି ଡାକ୍ତରଖାନାର ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

କମିଶନର ସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ତିନୋଟି ମିଉନିସିପାଲିଟିରେ ଜଳ ଯୋଗାଇବାର ସନ୍ତୋଷଜନକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ଯାହା ହେଉ ସମସ୍ତ ବିବେଚନାରେ ମିଉନିସିପାଲ କମିଶନରମାନେ ମନୋଯୋଗୀ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ମିଉନିସିପାଲ କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ସଫଳ ହୋଇବାରୁ ହେବ । ବିଶେଷତଃ ପୁରୀରେ ଡାକ୍ତର ବାଙ୍କସ ସାହେବ ସହର ସଫାଇର ଯେଉଁ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରିଥିଲେ ତାହାଙ୍କର ପଶ୍ଚାଦ୍ବର୍ତ୍ତୀ କର୍ମଚାରୀ ତାହା ସେହିପରି ଯୋଗ୍ୟଅବସ୍ଥାରେ ରଖିଅଛନ୍ତି ।

ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡ ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟବୋର୍ଡ ଅଧିବେଶନ ଏବଂ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତସ୍ଥାନରେ ଅନେକ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଦେଖାଯାଏ । ପୁରୀ ଓ ବାଲେଶ୍ବରରେ ହିସାବ ରଖିବାରେ ବିଳମ୍ବ ଘଟିବାର କମିଶନର ସାହେବ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡ ଆପଣା ଆୟର ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ବ୍ୟୟ କରିଥିଲେ । ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ସାଧନରେ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡ ଟ ୨୩୦୬୯ ଙ୍କା କଟକ ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡ ଟ ୪୬୨୯ ଙ୍କା ଏବଂ ବାଲେଶ୍ବର ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡ ଟ ୦ଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିଥିଲେ । କେବଳ ବାଲେଶ୍ବର ଜିଲ୍ଲାରେ ସନ ୧୮୯୨ ସାଲ ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସ ତା ୧ ରିଖରୁ ପଞ୍ଚାୟତ ଗ୍ରାମ୍ୟସମିତି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ସେସବୁର କାର୍ଯ୍ୟ କିପରି ଚାଲୁଅଛି କିଛି ଲେଖି ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ମିଉନିସିପାଲିଟୀର କାର୍ଯ୍ୟମାନର ରିପୋର୍ଟ ଯେମନ୍ତ ପସନ୍ଦ କରିଅଛନ୍ତି ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସେମନ୍ତ ପସନ୍ଦ କରି ନାହାନ୍ତି ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକତା ଗେଜେଟ ।

ମିଃ ସତ୍ୟେନ୍ଦ୍ରଚନ୍ଦ୍ରମଲ୍ଲିକ ବଡ଼ିକ ନଗର ସ୍ବଦର ଅଫିସରେ ଅସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେ କଲେକ୍ଟର ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ତୃତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ କ୍ଷମତା ପାଇଲେ ।

ଅସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ସର୍ଜନ ମହେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଦାସ ଉପରମାସ ତା ୨ ରିଖଠାରୁ ସନ ୧୮୯୧ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟମାସ ତା ୨୫ ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଲୱେ ଖୋରଧା ଷ୍ଟେସନଠାରେ ଷ୍ଟେସନର ଡାକ୍ତର ସ୍ବରୂପ ନିଯୁକ୍ତ ଥିଲେ ।

ଏ ସପ୍ତାହରେ ଏ ନଗରରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୀତ ହୋଇଥିଲା । ଶୀତର ବଳ ସେହିପରି ଅଛି ।

ସାଧାରଣ ସ୍ବାସ୍ଥ୍ୟ ଭଲ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ବର୍ଦ୍ଧମାନରୁ [illegible] ପାଠଶାଳାରେ ଜଣେ ବାବାଜୀ ବାସ କରୁଥିଲେ । [illegible] ଛଡ଼ାହୋଇ [illegible] ବୋଲି [illegible] । [illegible] ଅନୁସାରେ [illegible] ହୋଇ ହାଜତରେ ଅଛନ୍ତି ।

ଅସ୍ଥି [illegible] କମିଶନର ସାହେବ ଗତ ବୁଧବାର [illegible] କରା ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । [illegible] ଅଧିକାର ଶୁଣା ଯାଏ ।

[illegible] ଗତ ବୁଧବାର ଏ ନଗରରେ [illegible] ଅଛନ୍ତି । [illegible] ଯେଉଁ [illegible] ଯାଇଥିବାର [illegible] ନାହିଁ ।

ଗତ ସପ୍ତାହରେ [illegible] ୧୦୦ [illegible] ହୋଇଅଛି । [illegible]

ଗତ [illegible] ମାସ [illegible] ଡିସେମ୍ବର ମାସ ତା ୮ ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧ [illegible] ପୂଜା [illegible] ରେଲୱେରେ [illegible] ।

ଏହି ନଗରର ମହାରାଣୀ [illegible] ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ପୋଷ୍ୟପୁତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ [illegible] ତାହା [illegible] କରିଅଛନ୍ତି ।

Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

...ବ, ଏଲ, ସୁପ୍ରଭ ନାମ୍ନୀ କନ୍ୟା ସୁଭ୍ରଲତା ... ସଙ୍ଗୀତ ବଦାନ୍ୟଶୟର କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ହାଲଦାରଙ୍କ ...ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଅଛନ୍ତି। ୧୦୦ ଟଙ୍କା ମାସରୁ ସେ ...ଗ।

...ରୁ ସରକାର ଭାରତ ଗାନାରୁ ଜଣେ କର୍ମ... ୫୦୦ ଗୁଡ଼ ମାରବାର୍ଭି ଉପଯୋଗୀ ...ାର ଅପହରଣ କରିବା ଅଭିଯୋଗରେ ଧରାପଡ଼ି... ...ବାହାରେ ଜଣା ଯାଇଅଛି କ ପୂର୍ବେ ଥର ...ଏଠାରୁ ବାରବାର ମେଳ କରି ଖାଲାସ ପେଠା... ...ସ କରିଥିଲେ।

...ମେଣ୍ଟଙ୍କ ଚକ୍ରବରେ ବଜେୟଅଞ୍ଚଳର ମୁକ... ...ର ମାଜେଠି ଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲି। ସବିଶେଷ ...ଜଣାହେଉ ନାହିଁ।

...ଡରଠାରେ ଟେଲିଗ୍ରାଫ ମେଳ କରଥିବା ...ଜଣେ ଧନୀ ଲୋକ ଦେ ... ଗାଡ଼ି ଧରି ...ଦୁଇଚୁନ୍ନୁରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ଗୁଳିର କରମତ କରି ...ନୁହା। ଜୁଳଚେନ ... ଅନ୍ୟ ...ଲଶଙ୍କ ପେନ ଦିବାରୁ ସେ ମେଳ ଥିବାର ...ରମା। ଲୋଭରୁ ପାପ ଓ ପାପରୁ ମୃତ୍ୟୁ।

...ମାସ ତା ୧୩ ଦିନରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଗବର୍ଣ୍ଣର ସ୍ୱୟଂ ...ଜ କଳକଳ ଖୋଲିଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲି। ସେ ...ତ ମହୋଦୟ ରଜା ସରସ୍ ବାଟଲିସନ ସାମୀ ...ଙ୍କ ହରପଟାଇ ପଦର ଶୁଭମଧ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି। ...ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପାଞ୍ଚ ଟୀନ ଅଫାସ କରବାରୁ ...ଦେଲ ହେଁ ଜର୍ମାନ ଦେଶରେ ନଗର ... ...ହୋଇଅଛନ୍ତି। ... ...ହେବ। ଉଦ୍ଧଶାନ ଶାସ୍ତ୍ର ... ...ପୁରର ମହାସ୍ଥାନ୍ତ ଅର ଗୋ ୨ ଟି ଟୋଡ ...ପ୍ରଦର ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲି।—

...ନପଡ଼ଲରେ ଭାରି ତୋଫାନ ହୋଇଥିଲା ଏଥି... ...ଟ ହୋଇଅଛି। ଅନ୍ୟୂନ ଗୋ ୧୨ ଟି ...ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମଗ୍ନ ପଡ଼ିଅଛି ଏବଂ ଗୋ ୩୦ ...ଭାରେ ସବୁ ମାତ ଯାଇଅଛି।

...ଠାରେ ଉତ୍ତାନଜ ଜଳ ବୃଦ୍ଧି ହେବାରୁ ...ରକ୍ଷା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୨୦୦୦ ସେନା ...ଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳଇ। ତଥାପି ... ...ସମ୍ପଦ ଦ୍ୱିଗୁଣ ଦାର୍ଘ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଅନେକ ସହସ୍ର ...ଅଛି।

...ମ ପ୍ରେମ ... ସଙ୍ଗୀନ ଓ ସେଟକିନେ ...ଲ ଦଙ୍ଗା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇବାରେ ପୁଲିସ ସୈନ୍ୟ ...ସ୍ଥଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ ...ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଜ ୫୦ ଣ ଲୋକଙ୍କୁ ଧର... ...କେତେକ ଦଙ୍ଗାକାର ଗୁରୁ ଅସାତରେ ମର... ...ମଧ୍ୟ କର୍ଷିତ ହୁଏ।

ଯାଜପୁର-ସମ୍ବାଦ।

...ଏ ପ୍ରେଥର ହାଇମେଦ ପ୍ରେଷାରେ କୁଳଶାଣପୁର ...ର ପେଥି ପରୀକ୍ଷା ଦେବାଟି ହୋଇଥିଲ ଏଥି ପ୍... ...ପଦାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁଁ। ବାଇସ୍ପାର ... ...ସେ ଘୋଷିତ କରି ଏକେବର୍ଷ ପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବାବୁ ...ନ ସେନ ମହାଶୟ ଏଠାରୁ ଅଛି ନଗ୍ର ... ...ରେ ଯତ୍ର ଥିବା କଲ୍ୟାଣପୁର ସ୍କୁଲର ଶିକ୍ଷକ ପାଦ- ...ବାବୁ ଓ ...ଙ୍କ ନାମରେ

ଫୌଜଦାରୀରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଚଳାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ବାବୁ ଚୁଡ଼ାମଣି ଦାସ ବ, ଏଲ ଏଡ୍‌ଭୋକେଟଙ୍କ ବସ୍ତୁଗୁ ଉକିଲ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏଥିର ଫଳ ପରେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁଁ।

ଏଠା ସବଡିଭିଜନ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ବ୍ରଜଦୁର୍ଲଭ ହାଜରା ମହାଶୟ ଗତରେ ଅବି ଅଗ୍ରର ମୁକାମରେ କଚେରି କରୁଥିବା ସମୟରେ କେତେକମାନେ ପାଲଙ୍କି ରଖି ଦେଇ ପଳାଇଲେ ... ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ କେତେକ ନ ପାଇ ଅତି କଷ୍ଟରେ ସେଠାରେ ... ଦିନ ରହିଁ ଅପରାହ୍ନ ବେଳର ପଦବ୍ରଜରେ କେତେକ ବାଟ ଅତିକ୍ରମ କରି ପାଇପୁରରୁ କେତେକ ଓ ପାଲଙ୍କି ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ନେଇ ଆସିଲେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡେପୋଟି ବାବୁଙ୍କର ନାଲିସ ଅନୁସାରେ ଉକ୍ତ କେତେକମାନଙ୍କ ନାମରେ ଦଣ୍ଡବିଧି ଅଇନ ର ଦ ୪୭୦ ଧା ମୁତାବକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର ହୋଇ ବିଗ୍ରହାର୍ଥେ ଦେଶାନ୍ତର ସୁପୋର୍ଦ୍ଦ ହୋଇଅଛି। କେତେକ ଓ ... ଅନେକମାନଙ୍କୁ ସମୟରେ କ ପର କଷ୍ଟ ଦେଇ ଥାଆନ୍ତି ଏଥିରୁ ପାଠକବର୍ଗ ଉତ୍ତମରୂପେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ପାରିବେ।

ଏଠା ସବଡିଭିଜନ ଫୌଜଦାରୀ ପେସ୍କାର ବାବୁ କାଫ-ଡ଼ିକାର ନିବାସୀ ମୁନସି ଅବଦୁସ ସମଦ ଜ୍ୱରରୋଗରେ ପୀଡ଼ିତ ଥାଇ ଅବୋଧ ନିମନ୍ତେ ଚଳିତମାସ ତା ୧୯ ରିଖ ବୁଧବାର ବାସ ଷ୍ଟିମରରେ କଟକ ଯାଉଥିଲେ ଗୁରୁବାର ଭୋର ଯେବଳ ସେହି ଷ୍ଟିମରରେ ମାନବଲୀଳା ସମ୍ବରଣ କଲେ। ସେ ଅତିଶୟ ଶାନ୍ତ ନିର୍ବିଷୀ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଅମଲ ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ଅକାଲମୃତ୍ୟୁରେ ଏଠାବାର ରାଇଯତ ଲୋକେ ଅତିଶୟ ଦୁଃଖିତ ଅଛନ୍ତି।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ଏକ ସପ୍ତାହ ହେଲା ଶୀତର ପ୍ରକୋପ ବିଶେଷ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଗଲା ଅନେକ ଦିନହେଲା ଏପରି ଦାରୁଣ ଶୀତ ହୋଇ ନ ଥିଲା।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ କୈଦାନାଥ ଘଟକ ଏଭଗଡ଼ ମୁନସଫ ମହାଶୟ ପୂଜା ଛୁଟି ପରେ ଅସି ଏଠାରେ କଚେରି କରୁଥିଲେ। ମାତ୍ର କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ମୁନସଫିରେ ଅଧିକ ମକଦ୍ଦମା ଦାଖଲ ହେଉଥିବାରୁ ସେ ସେଠାରୁ ଶୀଘ୍ର ଫେରିବା କାରଣ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ... ସାହେବ ବାହାଦୁରଙ୍କଠାରୁ ଆଦେଶ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି।

ଢେଙ୍କାନାଳ-ସମ୍ବାଦ।

ଏହିକ୍ଷଣ ଦେ ଅସ୍ମମାନଙ୍କର ମାନନୀୟ କମିଶନର ଜେ, ଭୁଲ ସାହେବ ଓ ଜେଲୁଗ କମିଶନର ସ୍ମିଥ ସାହେବ ମହୋଦୟମାନେ ବାଣିଜ୍ୟ ଗତରେ ଏ ରାଜ୍ୟକୁ ଶୁଭାଗମନ କରିଥିଲେ। ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନ ଦର୍ଶନ କରି ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଶୁଣି ହେଲୁଁ। ଅସନ୍ତୋଷର କାରଣ କିଛି ନ ଥିଲା।

ଅସ୍ମମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ରାଜେଶ୍ୱର ବାବୁ ଶ୍ରୀ ବଙ୍କିମଚନ୍ଦ୍ର ମଜୁମଦାର ମହାଶୟଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ଡାକ୍ତରଖାନା ସ୍ଥଗିତ ଓ ବାଲକା ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ପକ୍କା ପ୍ରାଚୀର ହୋଇଥିବାରୁ ଶତଶ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁଁ। ... ସ୍କୁଲର ... ନ ଦେବାରୁ ... ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଉଅଛୁଁ।

ଅବଧି ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ମହାବଳ ବ୍ୟାଘ୍ରର ଭୟ ନିବାରଣ ନ ହେବା ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଘଟଇ। ... ବାଘ-ଦିହା ସବଡିଭିଜନ ମହୁଲପାଳ ଗ୍ରାମରୁ ଏକ ଲୋକକୁ ଅଲ୍ଲୋକ ... ନେଇ ଖାଇଗଲା।

କଣ୍ଟାଇ ଉପର ଦେଇ ଚାଲିବା ଜମିଦା ପଟାରୁ ଦୁଇ-ଗୋଟା ଦୁର୍ଦ୍ଦାନ୍ତ ବାଘ ବାହାର ଲୋକମାନଙ୍କ ପଶୁଧନ ନଷ୍ଟ କରୁଥିଲେ। କେତେକ ଲୋକ ମିଳି ଏକ ଗୋ... ମାରି ପକାଇଲେ। ଅଲ ଏକଗୋଟା କାହାକୁ ନ ମ... ଶେଷରେ ଅନେକ ଲୋକ ଅସାଧ କରି ସବ ଶେ... ଗଙ୍ଗାପ୍ରସାଦ ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ଏକ ଅନ୍ନ ବାଣ୍ଟିକ ... ସେଠାରୁ ଲୋକମାନେ ତାହା ... ଦ୍ୱାର-ରେ ପକାଇ କେଉଟମାନଙ୍କ ହାତରେ ତେଲାକାଟ ... କଲେ।

ଅସ୍ମମାନଙ୍କର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପୁଲିସ ସୁପରି... ସାହେବ ମହୋଦୟ ଏ କଣ୍ଟାଇ ଥାନା ଅତ ସନ୍ଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ ଅନୁଗୁଳ ଅଭିମୁଖରେ ଯାତ୍ରା କରିଅଛନ୍ତି।

ଅଣ୍ଡାବ୍ଲାଗ ସର୍କଲ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ୟାମାଚରଣ ଘୋଷ ଉକ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ କର୍ମରେ ଛୁଟି ନେଇଥିବାରୁ ବାଇଫିତ୍ରା ସବ-ଡିଭିଜନସ୍ଥ ନେଟିଭ ଡାକ୍ତର ମୁନ୍ସି ମହମ୍ମଦ ହନିଫ ଅସି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି।

ପ୍ରେରିତ ପତ୍ର।

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅସ୍ମେ-ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ

ମହୋଦୟ!

ଭବଦୀୟ ଜଗଦ୍ ବିଖ୍ୟାତ ପତ୍ରିକାର କୋଣେକ ଦେଶରେ ମୋର ନିମ୍ନଲିଖିତ ପତ୍ରିକୁ ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ହେବେ।

କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତଃପାତୀ ଦେଓଗାଁ ପ୍ରଗନାର ଆସିଷ୍ଟେଣ୍ଟ ସେଟଲମେଣ୍ଟ ଅଫିସର ଓ ରେଭିନ୍ୟୁ ଅଫିସର ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ମୋଳଙ୍କ ଉକ୍ତ ପ୍ରଗନାର ଦକ୍ଷିଣ ଦଗରୁ କାମଗିରି ଆରମ୍ଭ କରି କେତେକ ଦିନ ଜଥଲୀ ମୁକାମରେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଠାସ ପୁର ମୁକାମରେ ଅଫିସ ରଖି ଅଟେଷ୍ଟେସନ ସଶୋଧନ ସଙ୍ଗେ ଯମାବନ୍ଦି କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରି ଦେଉଅଛନ୍ତି। ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କର ଶାନ୍ତ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖି ଏବଂ ମଧୁର ବାକ୍ୟ ଶ୍ରବଣ କରି ଗରିବ ପ୍ରଜାମାନେ ନିର୍ଭୟ ଚିତ୍ତରେ ମିସଲ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ନିଜ ନିଜ ଦୁଃଖ ଜଣାଉଅଛନ୍ତି। ଯାହାକୁ ନିତାନ୍ତ ଗରିବ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ତାହାର ଓଜର ତଦନ୍ତ ନିମନ୍ତେ ବାବୁ ମହୋଦୟ ଗରିବ ପକ୍ଷ ଉକିଲ ସ୍ୱରୂପ ତର୍କରେ ପ୍ରକୃତ କଥା ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପୂର୍ବକ ମୀମାଂସା କରି ଜନସାଧାରଣରେ ଅଶେଷ ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି। ଅତ ସର୍କଲର ଭୂତପୂର୍ବ ଆସିଷ୍ଟେଣ୍ଟ ସେଟଲମେଣ୍ଟ ଅଫିସର ବାବୁ ଅକ୍ଷୟକୁମାର ସେନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଜମାବନ୍ଦି କାର୍ଯ୍ୟ ହେବାକୁ ଜମିଦାର ଏବଂ ପ୍ରଜାମାନେ ଆଶା ରଖିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ଦେଓଗାଁ

Digitized by srujanika@gmail.com

ବାସିମାନେ ଏ ମହାଶୟଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ ଅଛନ୍ତି ।

ଅତ୍ର ପ୍ରଗନାର ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ବାକି ଥିବାରୁ ନବ୍ୟ ଜଣେ ଅଫିସର ଆସିବାର ଜରୁରତ । ଶ୍ରୀ ଉକ୍ତ ପ୍ରଗନାର ଦକ୍ଷିଣ ତରଫର ପ୍ରଜାମାନେ ବନ୍ଧୁତ ଘାବନାରେ ଅଛନ୍ତି । କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସତ୍ୱର ପ୍ରଜାଙ୍କର ସୁଖବର୍ଦ୍ଧନାର୍ଥେ ସଦୟ ହୃଦୟରେ ବିବେଚନା କରିବେ ଏହାହିଁ ପ୍ରଜା ଜମିଦାରଙ୍କର ବିନୀତ ପ୍ରାର୍ଥନା ଇତି ।

ବଶମ୍ବଦ ।

୫।୧୨।୯୭ } ଶ୍ରୀ କୀର୍ତ୍ତିକ ମହାପାତ୍ର
। ପ୍ର । କାଞ୍ଚାସ ଏବଂ } ଙ୍ଗାଏନଲ ପବଲିକେସନ
ଓଲଧାର । ଜି । ପୁରୀ } କାନୁନ୍‌ଗୋଇ

ମହାଶୟ !

ଏ ନଗରର ଷ୍ଟାମ୍ପ ପ୍ରେସ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ସୀତାନାଥ ସିଂହ, ମହାଶୟ ! ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ ଚନ୍ଦ୍ରସେଖର ସିଂହ ସାମନ୍ତଙ୍କ ନାମରେ ଆଗାମୀ ବର୍ଷର ପଞ୍ଜି ବାହାର କରି କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନିର ପ୍ରକାଶିତ ପାଞ୍ଜିକୁ ଭ୍ରମପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଆପଣ ଯଥାର୍ଥ କହୁଅଛନ୍ତି ନି ଷ୍ଟାମ୍ପ ପ୍ରେସର ପଞ୍ଜିକା ପ୍ରକୃତରେ ସ୍ୱଜବନ୍ତ ମିଶ୍ରଙ୍କ ପଞ୍ଜିକା, ଏବଂ ସେ ନୂତନ ବ୍ୟବସାୟୀ; ମାତ୍ର ପାଞ୍ଜି ସାଧନ କରିବା ଆମ୍ଭର ପୈତୃକ ବ୍ୟବସାୟ ଅଟେ, ଏବଂ ଅମ୍ଭେ ସ୍ୱୟଂ ଆଜକୁ ନ ୨୨ ବର୍ଷ ହେଲା ଉତ୍କଳ ପଞ୍ଜିକା ପ୍ରକାଶ କରି ଆସୁଅଛୁଁ ତଥାପି ଅମର ପଞ୍ଜିକା ଭ୍ରମଦୂଷ୍ୟ ବୋଲି ଅମ୍ଭେ କହୁ ନାହୁଁ । କିନ୍ତୁ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ କେଉଁ୨ ବିଷୟ ଅମ୍ଭର ଭୁଲ ହୋଇଅଛି ତାହା ସବୁ ପ୍ରକାଶ କରି ନ ଲେଖିବାରୁ ପ୍ରକୃତର ତାର ତମ୍ୟ ଦେଖି ନ ଜାଣିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ବସିତ ହେଲୁଁ । ଭରସା କରୁଁ ତାହା ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶ କରି ଅମ୍ଭର ଓ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କର ଉପକାର କରିବେ । ପରନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଷ୍ଟାମ୍ପ ପ୍ରେସ ମୁଦ୍ରିତ ପଞ୍ଜିକାରେ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ବିଷୟମାନଙ୍କର ଯଥାର୍ଥତା ପ୍ରତି ଅମ୍ଭର ସନ୍ଦେହ ହେବାରୁ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁଁ ନି ସାଧାରଣ ପଣ୍ଡିତମାନେ ବିଚାର କରି ସେହିରୂପ ସ୍ଥିର ହେଲା କି ନା ଅନୁଗ୍ରହ ପୂର୍ବକ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଅମ୍ଭର ସନ୍ଦେହ ଛେଦ ଓ ସାଧାରଣଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ହେବ ଯଥା;—

୧—ଶ୍ରାବଣ ଦ ୧୧ ନ ଚୂଡ଼ାକର୍ମ; ଶ୍ରାବଣ ଦ ୧୦ ନ ଜଳାଶୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା; ଜ୍ୟେଷ୍ଠ ଦ ୧୩ ନ ମାର୍ଗଶିର ଦ ୧୭ ନ ପୌଷ ଦ ୫।୨୨ ନ ମାଘ ଦ ୩।୮।୯।୨୩।୨୩ ନ ଚୈତ୍ର ଦ ୩।୧୨।୧୫।୨୨ ନ ଗୃହପ୍ରବେଶ; ଉକ୍ତ କର୍ମମାନ ଏହି୨ ମାସମାନଙ୍କରେ ହେବ କି ନା ?

୨—ଶ୍ରାବଣ ଦ ୨୧ ନ ଭାଦ୍ର ଦ ୮ ନ ଦେବୋତ୍ଥାପନ; କାର୍ତ୍ତିକ ଦ ୧୩।୨୨ ନ ମାର୍ଗଶିର ଦ ୧୦।୧୭ ନ ଶଙ୍ଖ,ଦଥଲଙ୍କାର ଧାରଣ; ଏସବୁ କର୍ମମାନ ହରିଶୟନ ଓ ଶୁକ୍ରାସ୍ତରେ ହୋଇପାରେ କି ?

୩—କାର୍ତ୍ତିକ ଦ ୨୧ ନ ପୌଷ ଦ ୨୨ ନ ଚୈତ୍ର ଦ ୧୯ ନ ପୁଷ୍ପମୂଳ ଏହା କୃଷ୍ଣପକ୍ଷରେ ହୁଏ କି ?

୪—ମାର୍ଗଶିର ଦ ୧୭ ନ ନବବଧୂଯାତ୍ରା ଓ କର୍ଣ୍ଣବେଧ ଏ କର୍ମମାନ ଶୁକ୍ରାସ୍ତ ଅଶୁଦ୍ଧକାଳରେ ହେବ କି ?

୫—ଶ୍ରାବଣ ଦ ୧୧ ନ ଚୈତ୍ର ଦ ୫ ନ ଅନ୍ନପ୍ରାଶନ ଏହା ଷଷ୍ଠୀତିଥିରେ ହେବ କି ?

୬—ଫାଲ୍‌ଗୁନ ଦ ୧୮ ନ ବିବାହ ଏହା ଖରମାସରେ ହେବ କି ?

୭—ଯେଉଁଦିନ ଦଶମୀତିଥି ଦ ୨୫ ଶ୍ରେ ଅଛି ଏବଂ ପରଦିନ ଏକାଦଶୀ ଦ ୧୭ ଶ୍ରେ ଅଛି ସେଦିନ ଏକାଦଶୀ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ହେବ କି ?

କଟକ } ବଶମ୍ବଦ
୨୩।୧୨।୯୭ } ଶ୍ରୀ ସଦାଶିବ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ

To

The Editor of the Utkal Dipika.

Sir,

Babu Radha Charan Das's letter in to-day's issue of your paper must have been very highly gratifying to those who still cherish the hope of having a suitable memorial of Rai Nond Kisore. It was on the 6th of April 1894 that the illustrious deceased met his death. Although nearly four years have elapsed, nothing has yet been done to give effect to the many resolutions passed in meetings held after his death. The more we advance, the feebler our hope for, time renders the survivor indifferent to the dead.

The initiative taken by Balasore is indeed commendable. That small town, with all its reprehensible party spirit, has all along been ahead of the capital of the province in respec social and political affairs. In matter of Rai Nond Kishore it discharged its duties in a manner t will not only uphold that prestige l also cast a slur on its sister distri which boast of their superiority wealth, education and intelligence.

"Man's inhumanity to man ma countless thousands mourn." So s the poet who was the best preach of morality. If he were alive and co nizant of our situations, he wou paint us as the most ungrateful natic ever existing on earth. It has ve often been contended by some peop even without the garb of modest that there is nothing that entitle Rai Nand Kisore to a claim of publi gratitude but alas. !

"The evil that men do lives after them
"The good is often interred with thei
bones.'

Rai Nand Kisore was a self-made man. He began at the very bottom and rose to the top rung of the ladder. [illegible] that helped him up. He was too ar able and had no enemies—none hate him. He was just and conscie tious. He would never bite a ma with the fangs of the reptile und the garb of duty. Nothing woul make him waver from his principle He was quite unostentatious. H would never claim to be the social an political leader (I find many leader in your columns !) or aspire to the fame of a ruler but virtually he ruled the society, ruled the country and shaped the political opinion of the people. He never suggested to hi biographer to paint him as a diplo matist of first water but as a dipl matist he had no rival amongst t He never created ill feelings betwe Uriyas and Bengalees to bri himself into prominence. Thes were his faults and we may no pardon him for all this, but he started an idea which was the best proof of

...hilanthropy and patriotism—an idea that had many an admirer when he was alive. He meant something substantially good to th society. He has been taken away from us but the idea has been left behind and, even if worked out by any promising survivor it will not deprive him of the honour of being the originator.

If he were not born in this glorious atmosphere, his virtues and his talents would have earned for him a bronze statue. If he had served in Bengal—he never dreaded it—the sensible Bengalee would have crowned his statue with a laurel.

It is not only the absence of the sense of national honour but also the baneful tendency of ignoring the virtues of others that renders us insensible of gratitude to those who deserve it. The poet who said "man's virtues we write in water" did not presage that the devil would claim the credit of having created Jerusalem. We forget that to honour a great man of our country is to honour our country itself. We do not imagine that posterity will charge us with fiendish ingratitude if we do not pay up the debt we owe to the dead. We do not realize that our ingratitude to the dead will be a discouragement to the days before us. If we simply possessed the wisdom of drawing a distinction between ourselves and those great souls that now enjoy the bliss of paradise, gratitude would naturally flow towards them.

"...t man, proud man!
...est in a brief little authority;
Most ignorant of what he's most assured
His glossy essence—like an angry ape
Plays such fantastical tricks before high heaven
As makes the angels weep"

18.12-97 *Argus.*

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାବୁ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି	ବୃନ୍ଦାବନ	ଟ ୧
ପଣ୍ଡିତ ଗଙ୍ଗାଧର ରଥ	ଜାଜପୁର	ଟ ୧୯
ବାବୁ ଦଶରଥ ପଟ୍ଟନାୟକ	କଟକ	ଟ ୧୮/

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସଙ୍ଗୀତସାର ।

୨ୟ ସଂସ୍କରଣ ।

ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ

୧ମ ସଂସ୍କରଣରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ସଙ୍ଗୀତମାନ ବ୍ୟତିରେକେ ଅଧିକନ୍ତୁ କବି ବାବୁ ସ୍ୱାମୀଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ରଚିତ ମୋଟ ୧୭ ଟି ସଙ୍ଗୀତ ସନ୍ନିବେଶିତ ହୋଇଅଛି । ପୁସ୍ତକର କଳେବର ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ମୂଲ୍ୟ ପୂର୍ବପ୍ରାୟ ଟ ॥/ ରଖାଯାଇଅଛି । ପୁସ୍ତକର ଛାପାକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍ଗକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅନୁକରଣୀୟ ... କାର୍ଯ୍ୟ ... ।

ଅଧୁନା ଏତଦ୍ ଗାଂଗପୁର ଜିଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ କଣ୍ଟିର ପ୍ରଗନାର ମହାମାନ୍ୟବର ଶଳ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧରଶେଖର ଦେଓ ଠାକୁର ମହୋଦୟ ତାଙ୍କ ଇଲାକା ବୃଷ୍ଟ୍ୟାଭାବେ ଦୁର୍ଭିକ୍ଷ ପତନ ହୋଇ ପ୍ରଜାକୁଳ ଘୋରାର୍ଣ୍ଣବରେ ମଗ୍ନ ହୋଇ ଖାଦ୍ୟାଭାବେ ପରମ ଲାଞ୍ଛନା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବୁ ଉକ୍ତ ଠାକୁର ମହୋଦୟ ଏତଦୁଃଖାବଲୋକନେ ବଦାନ୍ୟତାରେ ପ୍ରଜାଗଣଙ୍କ ଜୀବନ ପୋଷଣାର୍ଥେ ଏ ହାଟ୍ୟବାଇଦୁର୍ଗ ଇନ୍ସେଷ୍ଟର ସତ୍ତ୍ୱରେ ଏକ ଅନ୍ନଛତ୍ର ସଂସ୍ଥାପନ କରି ଦେଇଥିବାରୁ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଅନେକାନେକ ପ୍ରାଣିଙ୍କର ଜୀବନ ରକ୍ଷା ହୋଇ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଦୂରଦର୍ଶିତା ଦୃଷ୍ଟି ଲକ୍ଷ୍ୟ ଯାଇ ଏ ଇଲାକାର ଚଳିତ ସମ୍ବତ୍ସରୀୟ ପ୍ରଥମ ଦସ୍ତ ଖଜଣା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ମାଫ ଦେଇ ତାଙ୍କମାନଙ୍କ ସୁଖାର୍ଥେ ଏତଦ୍ଭିନ୍ନ ଦେବାଳୟାଦିରେ ଅନେକାନେକ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟରେ ଜଳଛାତ୍ର ହୋମାଦି ଯୋଜନ କରିବାର ମଧ୍ୟ ଠାକୁର ମହୋଦୟ ସ୍ୱଭଣ୍ଡାର ମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ବୀଜ ବପନାର୍ଥ ବହନ ଧାନ୍ୟାଦି ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ସୁଖୋନ୍ନତି ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବାରୁ ଆମ୍ଭେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ

ଅତି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଏତଦ୍ ଜର୍ମ କଣଢା ଠାକୁର ମହୋଦୟଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାର ଯୁକ୍ତିସିଦ୍ଧ ଅଟେ ଏବଂ ଆଗାମୀ ହଇସାଲ ଶ୍ରାବଣ ବ ୧୫ ଠାରୁ ଭାଦ୍ର ୧୫ ଦିବସ ତକ ମା ୧ ସ ବୃତ୍ତିଶିଣ ଅଳଙ୍କୃତ ଲାଗି ହେବାର ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଅଛି । ଇତି ।

ଶ୍ରୀ ନୃପସିଂହ ପଟ୍ଟନାୟକ
ହେଡ଼ମାଷ୍ଟର
ମୋକାମ ବାଣ୍ଡୀବାସ ସ୍କୁଲ ।
ଷ୍ଟେସନସୁପରେଣ୍ଟେଣ୍ଡ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଦାସ
ବୈଦ୍ୟନାଥପୁର ।
ଶ୍ରୀ ହଣ୍ଡନାଥ ଘଡ଼ି
ପ୍ରତିନିଧି ଗଉଁଟିଆ
। ସା । ଜନାଦଳା ।

ସୁଲକ୍ଷଣଙ୍କ ଶ୍ଳୋକ ଓ ପଦ୍ୟାବଳୀ ମୂଲ୍ୟ ଟ°/

NOTICE

Wanted a Tutor Guardian for the Madhupur Minors salary Rs. 50 per mensem. The Tutor Guardian will have to live with the minors. Preference will be given to a Uriya graduate. Applications will be received by the undersigned up to the 15th January 1898.

Cuttack Collectorate } E. F. GROUSE,
The 21st Decr. 1897. } *Collector.*

NOTICE

Mrs. M. A. Barracliffe diplamaid Midwife and Sick nurse, residing in the Regimental Pension Lines Cuttack Cantonments begs to announce to the public that she is prepared to take in cases of divelery and nursing of sick. Terms on application moderate according to circumstances. Reference to numerous testimonials in her possession of successful confinements solicited.

M. A. BARRACLIFFE

ଶ୍ରୀମତୀ ଏମ୍ ଏ ବେରେକଲିଫ ପରୀକ୍ଷୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣା ଧାତ୍ରୀ ଓ ରୋଗୀର ସୁଶ୍ରୂଷା କାରିଣୀ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକ ପଲଟନ ଇସ୍ତଫା ପେନ୍‌ସେନ୍ ଲାଇନରେ ବାସ କରୁଅଛନ୍ତି, ଏତଦ୍ବାରା ସର୍ବ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ସବିନୟ ନିବେଦନ କରୁଅଛନ୍ତି ଯେ

Split by PDF Splitter
Digitized by srujanika@gmail.com

Split by PDF Splitter

414

ସେ ପ୍ରସବ କରାଇବା ଓ ସ୍ତ୍ରୀ ଶୁଶ୍ରୂଷା କରିବାର ଭାର ନେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି । ଅଭେଦ୍ୟ କଲେ ଫିସ୍ ଅଲଗ ବିବରଣ ଜାଣି ପାରିବେ । ଅବସ୍ଥା ଯୁକ୍ତ ବୃଷ୍ଟି ବର୍ଷି ସ୍ଥଳର ବଟରେ ପାରିଶ୍ରମିକ ନଅନ୍ତି । ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଥିବା ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ମାନ ଦେଖିଲେ ବୁଝି ପାରିବେ ।

M. A. BARRACLIFE

ଅଗ୍ନିସ୍ତୁତି ।

ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଙ୍କର ପକେଟ ଲୁଦ୍ରକର ଅଭିଧାନର ଏକଟି ସ୍ମରଣ ଅମ୍ଭେମାନେ ବଳି ନେଇଅଛୁଁ । ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଏହି ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ ୪ ଅଠଅଣା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ୧୬ ନଂ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ଅକ୍ଷୟକୁମାର ଘୋଷ ।

ଜାତି କାଳିନ୍ଦ୍ରୀ ।

ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜ୍ୟୋତିଷଗ୍ରନ୍ଥ ।

ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଜ୍ୟୋତିଷ ପଣ୍ଡିତଙ୍କର ଗଣେଶ ଦୈବଜ୍ଞ ଦଇତର ମୂଳ ସଂସ୍କୃତ ଓ ପଦ୍ୟାନୁବାଦ ସହିତ ସମ୍ପାଦକରେ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନିଙ୍କ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧ । ଚାରିଅଣା ମାତ୍ର ।

ବନାରସି ମାଲ ।

ବନାରସରେ ଅମ୍ଭର ଖୋଟିଏ ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠି ଅଛି । ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ସର୍ବସାଧାରଣଙ୍କୁ ବନାରସୀ ମାଲ ଯୋଗାଇବା ଅମ୍ଭର କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ସ୍ତ୍ରୀଭକ୍ତ ନାନାସ୍ଥାନବାସୀ ରାଜା, ଜମିଦାରମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱସ୍ତଭାବରେ ବହୁକାଳ ମାଲ ଯୋଗାଇ ଆସୁଅଛୁଁ । ଅମ୍ଭ ସହିତ କାରବାର କଲେ କେହି କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରତାରିତ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ନାହିଁ । କାମଗ୍ରା, ବେଳଗଡ଼, ପାଟନା, ଅଠମଲ୍ଲିକ, ବୁଦ୍ଧମଣ୍ଡି, ସିଉଳି ଦେବୀ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ଥାନର ମହାରାଜା ରାଜାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଜଣ ବଳଲ ଅମ୍ଭର କାର୍ଯ୍ୟ ବୁଝିବାର ଜଣା ପଡ଼ିବ ସାହାଙ୍କର ଯେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଅବିଳମ୍ବେ ଭେଲ୍ୟୁପେବଲ ପାର୍ଶଲରେ ପଠାଇ ଦିଆଯିବ । ମାଲ ମନୋନୀତ ନ ହେଲେ ବା ମୂଲ୍ୟ ଅଧିକ ବୋଧ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ମାଲ ବଦଳାଇ ଦିଆଯିବ ବା ଟଙ୍କା ଫେରି ପଠାଯିବ ତନୁ ମାଲର ମାପୁର ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ

ଅମ୍ଭର ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦାର୍ଥମାନ ବିକ୍ରୟ ସକାଶେ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ । ଯଥା ବନାରସୀ ଜରିକାମ ସାଢ଼ୀ, ଧୋତି ଚଦର, ଟୋପି, କୋଟ, ଦୋପଟା, ଫଂଶାପ, ବାଘ୍ରା, ସର୍କୀ ଦୋପଟ୍ଟା ମଣ୍ଡଳ, ଶିରରେ ବାନ୍ଧିବାର ଫେଟା, ରୁମାଲ, ଶାଲ ଏବଂ ନାନା ପ୍ରକାର ଉତ୍ତମ ଖଣ୍ଡିତ ଅଙ୍ଗରଖା ପ୍ରଭୃତି ।

ଏହା ଛଡ଼ା ସୁନା ରୁପାର ବାସନ, ସୁନା, ରୁପାର ଗହଣା ଜରି ହାତୀର ହାଉଦା ପ୍ରଭୃତି ପଦାର୍ଥ ମଧ୍ୟ ଅମ୍ଭମାନେ ଫର୍ମାସ୍ ଦେଲେ ତିଆରି କରିଦେଉଁ । ଫରମାସ ଦେବାବେଳେ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟର ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଅଗ୍ରିମ ଦେବାକୁ ହେବ । କେହି ବେଶୀ ମାଲ କ୍ରୟ କରିବାର ଇଚ୍ଛା କରି ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ଅମ୍ଭର କର୍ମଚାରୀ ବା ଅମ୍ଭେ ସ୍ୱୟଂ ଯାଇ ପାରୁଁ ।

ଭାରତରେ ପତ୍ର ପଠାଇ ପଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ ମାଲ ଦେଉଁ ଠିକଣାରେ ବ ଲଯାସୁରେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଇଂରେଜ ବା ଦେଶୀରେ) ପଠାଇବାକୁ ହେବ ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଉତ୍କଳରେ ବିଶେଷ କାରବାର ଥିବାରୁ ଜଣେ ଓଡ଼ିଆ ମୋହରିର ରଖିଅଛୁଁ ସୁତରାଂ ଓଡ଼ିଆରେ ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ତଦନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ପାରିବୁଁ । ପତ୍ରର ଲଫାପା (ବହିରାବରଣ) ଉପରେ ଅମ୍ଭର ନାମ ଓ ଠିକଣା ହିନ୍ଦୀ ବା ଇଂରାଜୀରେ ଲେଖିଲେ ଶୀଘ୍ର ଅଥଚ ନିରାପଦରେ ଅମ୍ଭର ହସ୍ତଗତ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦମଲ ତ୍ରୈଲୋକନାଥ
ଲଛମନ ଘାଟର ବନାରସୀ ସିଟି

NOTICE.

Third Edition with Additions to 1896.
Crown 8vo, cloth. Re 1—8.

A CHOUKIDARI MANUAL
BEING
ACT VI, B. C, OF 1870,
AS AMENDED BY
ACTS I. B.C., OF 1871 1886, & 1892,
Sec. 45 Code of Criminal Procedure and
S. 21 Regulation XX of 1817.
WITH
NOTES RULES, GOVERNMENT ORDERS, AND INSPECTION NOTES,
BY G. TOYNBEE Esq.
Magistrate of Hoogly.
Third Edition.

THACKER SPINK & Co.
CALCUTTA.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସାଇକଲ, ଷ୍ଟେଶନାରୀ, ... ଓ ... ପ୍ରାଇଟେଶ୍ୱରୀ ... ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ... ଔଷଧ ... ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟ ... କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀର ପୁସ୍ତକ ... ଦରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ... ଗ୍ରାହକମାନେ ... ରେ ଥାଇପାରେ ...

ଦେଶୀୟ ପଞ୍ଚବଂଶ ...

ସ୍ୱତ୍ୱ ...

ସୁଦାସିଦ୍ଧ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ...

ନିମ୍ନଲିଖିତ ସୁବାସିତ ତେଲ ... କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନରେ ... ହେଉଅଛି ମୋଫସଲର ଗ୍ରାହକମାନେ ... ଟଙ୍କା ପଠାଇଲେ । ... ଭି, ପି ଏ ... ଯିବ ନାହିଁ । ଯାହା ... ଟ ୧ ... ପଠାଇବାକୁ ହେବ ।

ସୁବାସିତ କୁନ୍ତଳୀନ	...	...
...	...	...
...	...	...
... ପଡ଼ିଯିବ		
...	...	
...	...	
...	...	
...	...	

... ଔଷଧ
...

ଉତ୍କଳଦୀପିକାର ବିଜ୍ଞାପନ ... ଉପରଲିଖିତ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ...

ଧାରୀପ୍ରତି	ଟ ...
...	ଟ ...
... ଏବଂ ...	ଟ ...

... କୌଣସି ... ଟ ୧ ... ଜଣା ... ଓ ... ସହିତ ... ପ୍ରକାଶ ... ବିଜ୍ଞାପନ ...

...

Digitized by srujanika@gmail.com